

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1936—1937

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
2. Tillägg:
  - a) Ordning vid årsexamen den 10 juni 1937.
  - b) Inträdesfordringar till klass 1.

REDOGÖRELSE

för

Högre Allmänna Läroverket i Vänersborg

Läsåret 1936—1937.

Läroverkets organisation.

Högre allmänna läroverket i Vänersborg är ett högre samläroverk, omfattande 4- och 5-årig realskola, 3- och 4-årigt latingymnasium samt 3-årigt realgymnasium.

Kap. I. Undervisningen.

Lärotider.

Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar lördagen den 22 augusti och med allmänt upprop torsdagen den 27 augusti kl. 5 e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 28 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 17 december kl. 10,30 f. m. Avslutningen ägde rum den 19 december.

Vårterminen började måndagen den 11 januari och kommer att sluta den 10 juni. Upprop ägde rum den 11 januari kl. 8 f. m., varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till den 7 juni kl. 10,30 f. m.

Inträdes- och flyttningsprövningar ägde under höstterminen rum 22—28 augusti (6 dagar), under vårterminen 11—14 januari (4 dagar); prövningar för inträde i realskolans första klass komma att anställas den 10 och 11 juni.

Gemensam ledighet från undervisningen enligt § 18 mom. 4 och § 20 2. mom. 1 i läroverksstadgan har lämnats hela läroverket:

A. den 26, 27 och 28 oktober, 15 och 16 februari samt 1 maj; ledigheten söckendagarna efter påsk och lördagen före pingst har utbytts mot ledighet den 22—24 mars, varigenom ledigheten vid påsk kommit att omfatta 10 dagar;

B. för friluftsvksamhet: 28 augusti, 3 september, 14 oktober, 28 november och 8 december (halvdagar), 11 och 24 september, 19 och 29 januari, 13 februari och 9 mars (heldagar). Två dagar återstå till maj månad.

Timplan.

3. Läroverkets timplan har överensstämt med den för de allmänna läroverken gällande normalplanen.

Koncentrationsundervisning har under läsåret förekommit i följande utsträckning: i ring L. II⁴+L. I³: kristendomskunskap har lästs 4 veckotimmar under senare hälften av varje termin, geografi har lästs 3 veckotimmar under terminernas förra hälft; i ring R. I³: kristendomskunskap har lästs 4 veckotimmar under förra hälften, geografi 3 veckotimmar under senare hälften av varje termin.

Under här icke angiven tid har undervisningen i de nämnda ämnena helt legat nere.

Lärokurser.

4. FYRAÅRIG REALSKOLA.

Klass 1⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Återblick av Jesu liv och verksamhet.

Skildringar från kyrkans grundläggningstid enl. Apostlagärningarna. Stycken ur Pauli brev. Översikt av kyrkoåret och den svenska kyrkans gudstjänst. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 6 t. Realskolans läsebok del II av Hänninger, Lilie, Werner samt valda dikter av Fänrik Ståls sägner I—II jämte annan text. Övningar i att med egna ord återgiva den lästa texten. Framsägningar av dikter utantill. Rättskrivningsövningar (c:a en i veckan), varvid samtliga ljud genomgåtts. Övningar i satslösning och interpunktion. Det viktigaste av form- och satsläran. Dispositionsövningar. Skrivning av uppsatser. (*Helander.*)

TYSKA, 7 t. Två tredjedelar av Lide, Tysk Nybörjarbok jämte tillhörande grammatik. Övningar i översättning från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (*Helander.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Fäderneslandets historia: forntiden och medeltiden. Allmän historia: forntiden och medeltiden. (*Smith.*)

GEOGRAFI, 2 t. Europa (utom Sverige). (*Åberg.*)

MATEMATIK, 5 t. (Under höstterminen 5 t. matematik; under vårterminen 4 t. matematik och 1 t. laborationer.) Folkskolans kurs i aritmetik repeterad och utvidgad. Enkla sifferekvationer av första graden med

en obekant jämte tillämpningar på lättare aritmetiska uppgifter samt mättings- och konstruktionsuppgifter såsom förberedelse till studiet av den egentliga geometrien. Därjämte har under vårterminen genomgått instrument och metoder för längd-, volym- och viktbestämning samt bestämning av specifik vikt. (*Paréus-Tenow.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Däggdjurens, fåglarnas och kräldjurens byggnad och viktigare former; kortfattad översikt av de högre växternas yttre organ i samband med växtundersökning och växtbestämning efter flora. Exkursioner. Insamling av minst 40 växtarter. (*Sjögren.*)

Klass 2⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Tids- och livsbilder ur kyrkans historia t. o. m. Luther. Repetition. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 5 t. Anjou—Berg—Sjövall, Svensk läsning III, Svenska bilder. Framsägning av dikter utantill. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar samt satslösning. Grammatiken slutläst. Dispositionsövningar. 9 uppsatser, alla på läroverket. (*Rydholm.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Sommarens roligaste dag. b) En cykeltur. c) En fisketur. d) Min barndoms leksaker. e) En äventyrlig historia. 2. a) Sit Gotthards saga. b) Vad hör till god välläsning? c) Om våra husdjur. d) Ett biografbesök. e) En botanisk exkursion. 3. a) Den stränge rektorn (efter läseboken). b) När jag lagade mat på egen hand. c) En gång, då jag var riktigt rädd. d) Vad jag skulle göra, om jag fick en massa pengar. e) Hur jag använde sista lovet. f) Hos tandläkaren. 4. a) En ovädersdag. b) Tankar på julen. c) Mitt tidigaste barndomsminne. d) En söndagsjägares äventyr. e) Vad kan en händig person själv göra? f) När vi byggde oss en hydda. 5. a) Gårdagens idrottslov. b) Om skidor och skidåkning. c) Per Eriks stora dag (läseboken). d) Vad jag helst läser. e) Ett pojkestreck. f) Ett besök i en handelsbod på landet. 6. a) Om kloka djur. b) Min första jakt. c) Ett slagsmål. d) En torgdag. e) Vidsköpelse i våra dagar. f) Vardagslivets glädjeämnen. 7. a) En dikt ur "Fänrik Stål". b) Vad har man för glädje av snö? c) Vad är det, som gör ett hem trevligt? d) En bjudning på landet. e) En resa med flygmaskin. f) Vad jag ämnar göra i påsk. 8. a) Seder och bruk under påsken. b) Min första skoldag. c) En diskussion. d) Mina tankar och och åsikter om skolarbetet. e) En historia om en pratsjuk papegoja. f) När väckarklockan ringer, 9. —

TYSKA, 5 t. Lides läsebok slutläst. Omkring 40 sid. i Lide, Taten und Fahrten. Grammatik: Formläran. Syntaktiskt i anslutning till texten. Översättning ur Lides översättningsövningar och Heumann, Lätta stycken. Tal- och hörövningar. 4 skriftliga översättningsövningar, samtliga på läroverket. (*Smith.*)

ENGELSKA, 4 t. Styckena 1—56 i nybörjarboken. Formläran i bihanget till denna. Hör- och talövningar. Tillämpningsövningar. (*A. Johansson.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia: nyare tiden till omkring 1790. (*Helander.*)

GEOGRAFI, 2 t. Polarländernas, Asiens och Australiens geografi. (*Kambro.*)

- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferekvationer av första graden med en obekant jämte problem, lösta dels aritmetiskt, dels med användande av ekvationer, enkla algebraiska reduktioner. Geometri: Konstruktioner och satsar rörande räta linjer, vinklar, trianglar, parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övnings-satser. (*Urelius.*)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Zoologi: Kräldjuren, groddjuren, fiskarna och de ryggradslösa djuren. Botanik: Undersökning av levande växter och växtbestämning. Exkursioner. Insamling av minst 40 växtarter. (*Sjögren.*)
- FYSIK, 2,25 t., varav 1 t. laborationer varannan vecka under förra hälften av läsåret för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Statik och värmelära snmt magnetism enligt läroboken. (*Paréus-Tenow.*)

Klass 3¹.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Tids- och livsbilder ur kristendomens historia från 1689 till slutet. Repetition. (*Steen.*)
- MODERSMÅLET, 3 t. Mjöberg, Läsebok för realskolan, Övning i återberättande. Föredrag. Valda delar av grammatiken repeterade; satslösning, stilistiska och språkhistoriska meddelanden. Främmande ord i svenskan. Huvuddragen av versläran. 9 uppsatser, varav 7 på läroverket. (*Rydholm.*)

Ämnen för uppsatserna:

- 1 (på läroverket). a) Något om Kalle Utter. b) Om våra talorgan. c) Vad kan man ha för nytta och nöje av en bil? d) En stund på järnvägsstationen. e) Om svamp och svamplockning. f) Ett kalas. 2 (på läroverket). a) Lergöken (läseboken). b) Min första debut (läseboken). c) Vänersborgstraktens sevärdheter. d) Om scoutrörelsen. e) Vilka böcker skulle du helst vilja ha på din bokhylla? f) Ett besök i en handelsbod på landet. g) Vardagslivets glädjeämnen. 3. Fritt val av ämne. 4 (på läroverket). a) En torgdag. b) Varför folk flyttar in till städerna. c) En bonde beskriver en resa till staden. d) Den gamle sjökaptanen berättar. e) Hur jag tror det är att vara lärare. f) Vilket vill du helst ha, en motorbåt, en bil eller en flygmaskin? 5 (på läroverket). a) Om kristlig kärleksverksamhet. b) Bismarck och Tysklands enande. c) Det viktigaste om välläsning. d) Senjens storbjörn (läseboken). e) Hur människan fördärvar naturen. f) Klassmöte om 20 år. 6 (på läroverket). a) Porträtterna (A. M. Lenngren). b) En modern uppfinning. c) Tävlingsarnas betydelse för idrotten. d) Hur mina framtidsplaner skiftat under årens lopp. e) Vilka egenskaper hos en människa värderar du mest? f) Vad är det, som gör ett hem trevligt? 7. Fritt val av ämne. 8. (på läroverket). a) Munkliv under medeltiden. b) Geijer berättar om sin barndom. c) Vad vet du om Oskar I? d) En gestalt från världskriget. e) Svenskarna i Förenta staterna. f) Hur en järnväg kommer till. g) Vårtecken. 9 (på läroverket). —, TYSKA, 4 t. Lide, Taten und Fahrten slutläst. Lide, Schicksale und Ergebnisse, omkr. 20 sidor. Valda delar av formläran repeterade; syntaxen till konjunktiv samt det viktigaste av konjunktiv och infinitiv. Hör- och talövningar. Översättningsövningar. 9 skriftliga arbeten, alla på läroverket. (*Reimers.*)
- ENGELSKA, 4 t. Nybörjarboken slutläst, Björkhagen, Engelsk läsebok,

omkr. 40 sid. Formläran avslutad. Syntax i samband med texten. Talövningar. Zetterström, Översättningsövningar, första avdelningen avslutad. (*A. Johansson.*)

FRANSKA (valfritt), 4 t. Biller, Fransk elementarbok, de första 27 styckena jämte motsvarande grammatik. (*Nilsson.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän historia: från omkring 1790 till nuvarande tid. Svensk historia: från 1790 till nuvarande tid. (*Flensburg.*)

GEOGRAFI, 2 t. Afrikas och Amerikas geografi. Oceanerna. (*Åberg.*)

MATEMATIK, 3 t. Ekvationer av första graden med en obekant; aritmetiska uppgifter, lämpade för ekvationsbehandling; algebraiska reduktioner. Cirkeln; trianglars och parallelogrammers ytor; geometriska övnings-satser och planimetriska beräkningsuppgifter. (*Urelius.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Ökologiska kapitel. Botanik: fanerogamfamiljer (avslutad kurs), kryptogamtyper, de svenska växternas och djurens invandringshistoria, svenska växtsamhällen, Sveriges växt- och djurgeografi i översikt. Gagnväxter. Naturskydd. Exkursioner. (*Bergquist.*)

FYSIK, 2,25 t., varav 1 t. laborationer var fjärde vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. De enklaste elektrostatiske och elektrodynamiska fenomenen samt de enklaste ljud- och ljusfenomenen. (*Urelius.*)

KEMI, 4 t., varav 1 t. laborationer för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Den oorganiska kemiens viktigaste företeelser. De viktigaste mineralen och bergarterna. (*Bergquist.*)

Klass 4¹.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. H. Steen, "Israels historia" samt "Jesu förkunnelse och kristen tro". Bibelläsning i anslutning till läroboken. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet jämte isländsk, dansk och norsk litteratur; referat och deklamationsövningar. Övningar i muntlig framställning; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 7 uppsatser, varav 6 på läroverket. (*Väring.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. Självvalt ämne. 2 (på läroverket). a) Ungdomens nöjesläsning. b) Vilka idrotter passa för flickor? c) Höstens arbeten och förströelser. d) Vad jag vet om en svensk högmässogudstjänst. e) Redogör för en svensk folksaga. f) När Sveriges folk väljer riksdagsmän. 3 (på läroverket). a) Gustav Vasas förnämsta storverk. b) Hur växterna upptaga näring. c) Hur man söker förebygga trafikolyckor på gator och landsvägar. d) Något om djurs förmåga att meddela sig med varandra. e) Saharaöknen. f) Berätta om en förening, som du är medlem av. g) Singoalla (av V. Rydberg). 4 (på läroverket). a) Hur böra vi enligt Jesu lära om föredöme behandla våra ovän-

ner? b) Några gestalter i Snoilskys svenska bilder, c) Vad vet du om Sveriges förhållande till grannländerna efter 1809? d) Uppkomsten av fabriksindustrien i England och något om de sociala och politiska följderna därav. e) Fartyg och sjöfart förr och nu. f) Människans andningsorgan. g) Maskiner, som användas i modernt lantbruk. h) Gymnastik, lek och idrott i min skola. 5 (på läroverket). a) Vad har Karl XIV Johan gjort för Sverige? b) Nykterhetsrörelsen. c) Judarna i våra dagar. d) Skärgården vid Sveriges kuster. e) Vad våra skogar giva oss. f) Näringslivet i ett svenskt landskap. g) Mina fordringar på en verklig vän. h) De vilda växternas bidrag till vår matsedel. 6 (på läroverket). a) Innebörden av budet: Du skall icke bära falskt vittnesbörd mot din nästa. b) Nyttan av att läsa god litteratur. c) Hur skulle Sverige reda sig, om det bleve krig? d) Vad jag skulle göra, om jag hade makten i Vänersborg. e) Skogsbären och deras tillvaratagande. f) Vegetarism och hälsa. g) Våra viktigaste medicinalväxter. h) Ett besök i en gruva. 7 (på läroverket). a) En kristens ställning till kriget. b) Varför studerar man fysik i skolorna? c) Tyskland i våra dagar. d) Hur samhället tar hand om alkoholister. e) En Nobelpristagares livsverk. f) Mina tankar om lovdagarna vid skolorna. g) Vår försvarsfråga just nu. h) Vad menas med att vara djurskyddsvänlig?

TYSKA, 4 t. Lide, Schicksale und Begebnisse, slutläst. Kursivläsning. Grammatiken repeterad. Övningar i översättning från svenska. 8 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Hagberg.*)

ENGELSKA, 5 t. Sid. 38—97 och 102—122 i Jespersen—Rodhes läsebok. Formläran avslutad och delvis repeterad; översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 9 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Reimers.*)

FRANSKA (valfritt), 3 t. Bödtker & Höst, ed. Malmberg, sid. 45—omkr. sid. 90 med tillhörande grammatik. Hörövningar och uttalsövningar. Tillämpningsövningar. (*Reimers.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 2 t. Statskunskap: grunddragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Repetition av valda partier i nyare tidens historia. (*Flensburg.*)

GEOGRAFI, 2 t. Grunddragen av den allmänna geografin. Översikt av Sveriges geografi med huvudvikten lagd på naturtillgångar, befolkningsförhållanden och näringsliv. Något om kartprojektioner och olika slag av kartor. Exkursioner. (*Åberg.*)

MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvationssystem av första graden med två obekanta jämte problem; kvadratrötter; planimetriska och stereometriska uppgifter. Geometri; likformig avbildning. 5 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Urelius.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t., jämte 1 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi, hälsolära. Botanik: växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. (*Sjögren.*)

FYSIK, varannan vecka 2 t. och varannan vecka 1 t. jämte 1 t. laborationer för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Optiken avslutad. Det viktigaste rörande krafterns sammansättning och upplösning med

enkla användningar därav; enkla maskiner för mekanisk kraftöverföring. Någon utvidgning av kursen i värmelära, särskilt med avseende på begreppet värmemängd och dess samband med arbete. Det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt. Kortfattad kurs i meteorologi. (*Munthe.*)

KEMI, 1 t. jämte 1 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; torrdestillation och förbränning, järnets metallurgi, glas- och porslinsstillverkning. (*Sjögren.*)

FEMÅRIG REALSKOLA.

Klass 1⁵.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Jesu liv och verksamhet i anslutning till Markus' evangelium. Jesu tal och liknelser under särskilt beaktande av Jesu bergspredikan. Valda stycken ur Gamla testamentet till belysning av profeterna och tiden efter fångenskapen. (*Väring.*)

MODERSMÅLET, 1⁵ a 5 t. med hela klassen och 1 t. med klassen delad i två avdelningar, 1⁵ b 6 t. Hänningar—Lilie—Mjöberg—Werner, Realskolans läsebok I. Övning i muntlig redogörelse för egna erfarenheter, återgivande av berättelser och skildringar. Framsägning av dikter utan till. De vanligaste ordklasserna och satsdelarna. Rättskrivningsövningar (c:a en i veckan), varvid särskilt långt medljud genomgås. Korta skriftliga framställningar. (1⁵ a *Sjöstrand*, 1⁵ b *Smith.*)

TYSKA, 1⁵ a 5 t. med hela klassen och 1 t. med klassen delad i två avdelningar, 1⁵ b 6 t. Omkr. 27 sidor i Lides nybörjarbok jämte tillhörande grammatik. Övningar i översättning från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (1⁵ a *Sjöstrand*, 1⁵ b *Smith.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän historia: forntiden, medeltiden till omkring 800. (1⁵ a *Flensburg*, 1⁵ b *Väring.*)

GEOGRAFI, 2 t. Europa (utom Sverige) till Frankrike. (1⁵ a *Åberg*, 1⁵ b *Smith.*)

MATEMATIK, 4 t. Repetition av heltalsläran. Fullständig kurs i decimalbråk. Inledande kurs i allmänna bråk jämte addition och subtraktion. Tillämpningsuppgifter. (1⁵ a *Hagelin*, 1⁵ b *Paréus-Tenow.*)

BIOLOGI MED HÅLSOLÄRA, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av levande växter; något om växters insamling och preparering. Exkursioner. Insamling av minst 25 växtarter. (*Sjögren.*)

Klass 2⁵.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med klass 1⁴. (2⁵ a *Väring*, 2⁵ b *Steen.*)

MODERSMÅLET, 6 t. Hänningar—Lilie—Werner, Realskolans läsebok II. Runeberg, Fänrik Ståls sägner. Övning i återgivandet av lästa stycken

- och berättelser. Framsägning av dikter utantill. Noggrannare genomgång av viktigare delar i form- och satsläran. Rättskrivningsövningar (c:a en i veckan). Korta skriftliga framställningar. (2⁵ a *Sjöstrand*, 2⁵ b *Kambro*.)
- TYSKA, 6 t. Lides läsebok slutläst jämte tillhörande grammatik. Översättningsövningar från svenska till tyska. Tal- och hörövningar. (2⁵ a *Sjöstrand*, 2⁵ b *Kambro*.)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän historia: medeltiden från 800; nya tiden till 1660. Svensk historia: forntiden och medeltiden; nya tiden till 1660. (2⁵ a *Åberg*, 2⁵ b *Björkman*.)
- GEOGRAFI, 2 t. Frankrikes, Sydeuropas och Storbritanniens geografi samt en översikt av Europa. (*Åberg*.)
- MATEMATIK, under h. t. 5 t., under v. t. 4 t. jämte 1 t. laborationer för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Aritmetik: läran om bråk avslutad. Reguladetri och lättare procent- och ränteproblem. Enkla sifferekvationer med en obekant jämte tillämpningar på lättare aritmetiska uppgifter. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner. Laborationer: instrument och metoder för längd-, volym- och viktbestämning samt bestämning av specifik vikt. (2⁵ a *Hagelin*, 2⁵ b *Paréus-Tenow*.)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Fåglar, kräddjur, groddjur och fiskar. Översikt av de högre växternas yttre organ i samband med växtundersökning och växtbestämning efter flora; växtinsamling. Exkursioner. Insamling av 25 växter. (*Sjögren*.)

Klass 3⁵.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med klass 2⁴. (*Väring*.)
- MODERSMÅLET, 5 t. Lika med klass 2⁴. (3⁵ a *Flensburg*, 3⁵ b *A. Johansson*.)

Ämnen för uppsatserna i 3⁵ a:

1. a) Ett äventyr. b) Ett idrottslov. c) Ett djur, som jag varit vän med. d) Vad jag skulle göra, om jag vore rik.
2. a) Vad vet du om Karl XI? b) Allt man har att iakttaga vid en svensk skolskrivning. c) Hur tillbringar du söndagarna? d) Om jag tagit studenten.
3. a) Beskriv en stad. b) En rolig bok. c) Ett brev till en vän. d) Mina kamrater om 25 år. e) En eldsvåda.
4. a) Nybyggarliv i Amerika under 1700-talet. b) Några asiatiska sjöar. c) En dröm. d) Julklappsfunderingar.
5. a) Berätta, vad du vet om Polhem. b) En tavla, som jag tycker om. c) En nyårsvaka. d) En dag bakom boddisen.
6. a) Ansgar. b) En ö i Sydasiien. c) Nyttiga insekter för människan. d) Tidsfördriv inomhus. e) En bussfärd.
7. a) Den heliga Birgitta. b) Guldgrävare i Australien. c) När jag lärde mig åka skidor. d) En tiggare berättar sin historia. e) En auktion.
8. a) Redogör för innehållet i en dikt av Snoilsky. b) Berätta, vad du vet om maskarna! c) En gymnastiklektion. d) En skolbok berättar sin historia. e) Min skolväg. f) Några vårtecken.
9. —

Ämnen för uppsatserna i 3⁵ b:

1. a) En skolhistoria ur vår läsebok. b) Ett trevligt sommarminne. c) En utfärd.
2. a) En botanisk exkursion. b) Ett biografbesök. c) När jag lagade mat på egen

hand. d) Något om kloka djur. 3. a) Hur jag använde höstlovet. b) Vad jag samlar. c) Något roligt och intressant, som jag hört i radio. d) Vad jag lärt som scout. 4. a) Referat av "Vita frun". b) Något om japanska seder och bruk. c) Berätta om en bragd, som du beundrar! d) En spegel berättar, vad den sett. 5. a) En julberättelse. b) Mina julklappar. c) Hur jag sportar under vintern. d) Vad jag gärna skulle vilja bli. e) En sjöman berättar om sina färder. 6. a) Ansgar. b) Karl X Gustavs danska krig. c) Vad den vårdslöse bilisten ställde till. d) Vad kan en skolflicka (skolpojke) göra för att bidra till trevnaden i hemmet? e) Vad jag skulle visa en turist i Vänersborg. 7. a) Den heliga Birgitta. b) Brandklipparens öden. c) Något om guldgrävare i Australien. d) Påskseder i Vänersborg. e) En trevlig veckotidning. f) Vad är det, som gör ett hem trevligt? 8. a) Luthers liv och personlighet. b) På Värnamo marknad (efter Svenska bilder). c) Vänersborgs omgivning. d) Vilken årstid är bäst? e) Krukväxter i mitt hem. 9. —.

TYSKA, 4 t. Lide, Taten und Fahrten, delvist kursivt. Heumann, Lätta stycken. Formläran avslutad. Hör- och talövningar. 4 skriftliga översättningsövningar, samtliga på läroverket. (3⁵ a *Smith*, 3⁵ b *Helander*.)

ENGELSKA, 3⁵ a och 3⁵ b 3 t. med hela klassen och 1 t. med klassen delad i två avdelningar. Lika med klass 2⁴. (*Kambro*.)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia till omkring 1815. (3⁵ a *Flensburg*, 3⁵ b *Kambro*.)

GEOGRAFI, 2 t. Lika med klass 2⁴. (*Åberg*.)

MATEMATIK, 4 t. Lika med klass 2⁴. (3⁵ a *Olsson*, 3⁵ b *Hagelin*.)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. De ryggradslösa djuren; några viktigare växtfamiljer. Exkursioner. Insamling av 30 växter. (*Sjögren*.)

FYSIK, 2,25 t. Lika med klass 2⁴. (*Hagelin*.)

Klass 4⁵.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (4⁵ a *Väring*, 4⁵ b *Steen*.)

MODERSMÅLET, 3 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (4⁵ a *Väring*, 4⁵ b *Rydholm*.)

Ämnen för uppsatserna i 4⁵ a:

1 (på läroverket). a) När Skara och Vänersborgs läroverk spelade fotboll med varandra. b) En oktoberflyttning. c) Vad jag skulle bjuda publiken på, om jag vore biografägare. d) En eldsvåda. e) Ett reseäventyr. 2 (på läroverket). a) Vad jag skall göra under tredagarslovet. b) Johannes Rudbeckius. c) Vad jag tycker om Vänersborg. d) Tyskfranska kriget. e) Nilfloden. f) Hur man bör tillbringa sin söndag. 3. Självvalt ämne. 4 (på läroverket). a) Mina kamrater om 25 år. b) Djurlivet i min hembygd. c) Vad som erinrar om gamla tider i vår stad. d) Sjömanslivets fröjder och faror. e) Julstök. f) Kväkarna. 5 (på läroverket). a) Rosenius. b) Den unge pastorn i "Kapellet" av C. J. L. Almqvist. c) Vad jag vet om världshändelserna i våra dagar. d) Hur indianerna skildras i de indianböcker, jag läst. e) Minnesmärken, som borde fredas i vår stad. f) Hur jag skulle ordna mitt schema, om jag själv finge bestämma. 6 (på läroverket). a) Det sista idrottslovet. b) Vad en präst har att göra. c) Zigenaren Adolf. d) Svamparna. e) Vad jag skall göra i påsk. f) Skråväsendet. 7. Självvalt ämne. 8 (på läroverket). a) En kyrklig ungdomsförening, som jag känner till. b) Min första debut (efter August Blanche). c) En viktig händelse under

världskriget. d) Svenskarna i Amerika. e) Kärr och mossar. f) Varför jag ämnar taga realexamen (ev. övergå till gymnasiet). g) Sista april eller 1 maj i år.

Ämnen för uppsatserna i 4⁵ b:

Se klass 3⁴.

TYSKA, 3 t. Hemberg, Tysk prosa III slutläst. Lide, Schicksale und Begebnisse, omkr. 15 sidor. Valda delar av formläran repeterade; det viktigaste av syntaxen behandlat. Hör- och talövningar. Översättningsövningar. 9 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (4⁵ a *Hagberg*, 4⁵ b *Helander*.)

ENGELSKA, 4 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (*A. Johansson*.)

FRANSKA (valfritt), 4 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (4⁵ a *Hagberg*, 4⁵ b *Nilsson*.)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Lika med klass 3⁴. (*Flensburg*.)

GEOGRAFI, 2 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (*Åberg*.)

MATEMATIK, 3 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (4⁵ a *Olsson*, 4⁵ b *Urelius*.)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. Lika med klass 3⁴. (4⁵ a *Sjögren*, 4⁵ b *Bergquist*.)

FYSIK, 2,25 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (4⁵ a *Olsson*, 4⁵ b *Urelius*.)

KEMI, 4 t. Lika med klass 3⁴; klass 4⁵ b gemensamt med klass 3⁴. (4⁵ a *Hagelin*, 4⁵ b *Bergquist*.)

Klass 5⁵.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med klass 4⁴; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4⁴. (5⁵ a *Väring*, 5⁵ b *Steen*.)

MODERSMÅLET, 3 t. Lika med klass 4⁴; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4⁴. (*Väring*.)

Ämnen för uppsatserna i 5⁵ a:

1. Självvalt ämne. 2 (på läroverket). a) Vilka äro världens mäktigaste stater, och varpå grunda de sin makt? b) Tobaksrökningens faror. c) Beskriv ett åskväder! d) Bad och simning. e) Var vill du helst bo, i staden eller på landet? 3 (på läroverket). a) Om Mose och hans betydelse. b) Om vittring. c) Hur växterna föröka sig. d) Nordens dag. e) Nyttan och nöjet av en radioapparat. 4 (på läroverket). a) Den första hjälpen vid olycksfall. b) En laborationsövning. c) Hur jag skulle inreda en villa, om jag hade. d) Våra förnämsta slag av bränsle. e) Papperet, dess tillverkning och användning. f) Om vikingatågen. 5 (på läroverket). a) Missionsverksamheten just nu. b) Vad jag vet om fredsrörelsen i våra dagar. c) Människoraserne och deras fördelning. d) En kameras konstruktion och användning. e) En barnskildring, som jag läst. f) När en fransk general blev Sveriges konung. g) Prydnader i mitt hem. h) Kamratanda. 6 (på läroverket). a) Kristlig barmhärtighetsverksamhet i vårt land. b) Redogör för någon historisk skildring av någon nutida svensk författare. c) Världshändelserna just nu. d) Vad samhället gör för de arbetslösa. e) Vänersborg som turistort. f) Epokgörande uppfinningar under senare år. g) Vilken svensk är mest känd utomlands? h) Nyttan av ämnet kemi. 7 (på läroverket). a) Krig och kristendom.

b) Hur samhället tar hand om lagbrytare. c) Referat av en Nobelpristagares författareverksamhet. d) Sveriges försörjningsmöjligheter i händelse av krig. e) Varför studerar man fysik i skolorna? f) Japan och Kina i våra dagar. g) Vad menas med allmänbildning? h) Mina tankar om föräldramötena vid skolorna.

TYSKA, 4 t. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹.
(*Hagberg.*)

ENGELSKA, 5 t. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹.
(*Reimers.*)

FRANSKA (valfritt), 3 t. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ a gemensamt med ring L. I¹ och klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹. (5⁵ a *Hagberg*, 5⁵ b *Reimers.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 2 t. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹. (*Flensburg.*)

GEOGRAFI, 2 t. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ a gemensamt med ring L. I¹ och klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹. (5⁵ a *Bonnesen*, 5⁵ b *Åberg.*)

MATEMATIK, 4 t. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹.
(5⁵ a *Olsson*, 5⁵ b *Urelius.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t. jämte 1 t. laborationer varannan vecka med vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹. (*Sjögren.*)

FYSIK, varannan vecka 2 t. och varannan vecka 1 t. jämte 1 t. laborationer med vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹. (5⁵ a *Olsson*, 5⁵ b *Munthe.*)

KEMI, 1 t. jämte 1 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Lika med klass 4¹; klass 5⁵ b gemensamt med klass 4¹. (5⁵ a *Hagelin*, 5⁵ b *Sjögren.*)

TREÅRIGT GYMNASIUM.

Ring L. I³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden, nya tiden till ortodoxin. Bibelläsning. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 4 t. Läsning av isländska sagor och dikter i översättning samt av valda stycken ur medeltidens, reformationstidens och stormaktstidens svenska litteratur, i anslutning därtill litteraturhistoria; därjämte läsning av Shakespeare, Julius Cæsar samt av valda danska författare. Uppläsningsövningar, referat, föredrag. Grammatiska och språkhistoriska spørsmål behandlade. 8 uppsatser, varav 6 på läroverket. (*Björkman.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Sverige som turistland. b) Ungdomens nöjesläsning. c) Idrottens framsteg och orsakerna därtill. 2 (på läroverket). a) Eddadiktningen. b) Något om den fornyegyptiska kulturen. c) Vikingatågens orsaker och verkningar. d) Hösten giver och tager. 3 (på läroverket). a) Nordens första författarinna. b) Grekland och Orienten. c) Geografiska förutsättningar för Tysklands näringsliv. d) Vilka fordringar böra stäl-

las på en modern bostad? e) Gymnasistens glädjeämnen och bekymmer. 4 (på läroverket). a) Söndagens betydelse. b) Stiernhielms betydelse för svenskt språk och svensk litteratur. c) Orsakerna till den romerska republikens undergång. d) Goterna under folkvandringstiden. e) Betydelsen av enkla levnadsvanor. f) Fotgängaren och trafiken. 5 (på läroverket). a) Olov Rudbeck. b) Kejsare och påve under medeltiden. c) En renässanskonstnär. d) Italiens näringsliv. e) Betingelser för framgång i skolarbetet. f) Hemmets värde under uppväxtåren. 6. Ämnen valda av eleverna i samråd med läraren. 7 (på läroverket). a) Kristen mission bland germanerna. b) Samhällskicket i Sverige under Folkungatiden. c) Oliver Cromwell. d) Den brittiska storindustrin. e) Fördelar och olägenheter av en snörik vinter. f) Vidskepelse i våra dagar. 8 (på läroverket). a) Kan en kristen vara försvarsvän? b) Gustav Fredrik Gyllenborg. c) Hur borde läxläsningen organiseras för att ge bättre resultat? d) Svenskarna som idrottsmän. e) Gymnasisten, tobaken och spriten. f) Våra övningsämnen och deras betydelse. g) Fotbollstippningen — en företeelse på gott och ont.

LATIN, 8 t. Lingua latina fullständigt genomgången och repeterad. Cæsar, de bello Gallico, omkr. 20 sidor. Kursivläsning i Eutropius. Formläran. Det viktigaste av kasusläran och andra för textläsningen väsentliga delar av syntaxen, särskilt kapitlet om satsförkortningar. Tillämpningsövningar: uppgifter för inövande av formläran och översättning från svenska till latin. Roms historia i huvuddrag. 5 skriftliga översättningar från latin till svenska, samtliga på läroverket. (*Düring.*)

TYSKA, 3 t. Grammatik: syntaxen utförligare behandlad och avslutad. Hemberg, Tysk prosa II, 100 sid. Kursivöversättning. Översättningsövningar till tyska. Övningar till ordförrådets stärkande. Tal- och hörövningar. 9 skriftliga arbeten, varav 8 på läroverket. (*Nilsson.*)

ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhes läsebok avslutad, delvis genom kursivläsning. Grammatik: syntaxen avslutad. Hör- och talövningar. 7 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*A. Johansson.*)

FRANSKA, 3 t. Bödtker—Höst, Lärobok i franska till "Les prisonniers". Edström, Lectures françaises II, c:a 20 sidor. Formläran repeterad; viktigare delar av syntaxen behandlade. Hör-, tal- och skrivövningar. (*Nilsson.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän och svensk historia från äldsta tider till omkring 1610, med betonande av utvecklingen och sammanhanget. (*Bonnesen.*)

GEOGRAFI, 1,5 t. Sveriges grannländer och de viktigaste kulturländerna • med särskilt beaktande av kulturgeografien (Norge, Danmark, Finland, Tyska riket, Frankrike, Italien, Storbritannien, Förenta staterna, Brasilien, Argentina, Japan). (*Bonnesen.*)

Ring R. I³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med ring L. I³. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 4 t. Lika med ring L. I³. (*Peterson.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Bygd och folk, som jag lärt känna i sommar. b) Fornminnen i min hembygd.

e) Vänersborg om sommaren. d) Idrottens avvisidor. 2 (på läroverket). a) Jämförelse mellan ett gammalt och ett modernt bostadshus. b) Några drag ur den svenska idrottens historia. c) Sverige i ett kommande krig. d) Göta Kanal som turistled. e) För och emot dödsstraffet. 3 (på läroverket). a) Scoutrörelsens betydelse för samhället. b) Teckningsundervisningens betydelse för andra skolämnen. c) Något om förhållandet mellan äldre och yngre syskon. d) Vädret och lynnet. e) Svensk och amerikansk filmhumor. f) Minimikrav på personlig hygien. 4 (på läroverket). a) Grunddragen av den romerska statsförfattningen under republiken. b) Klosterväsendets historia för den västerländska kulturen. c) Vänersborg och Trollhättan. d) Fotgängaren och trafiken. e) Sämre och bättre nöjen. 5 (på läroverket). a) Något om dramat under medeltiden och reformationstiden. b) För och emot ett nordiskt försvarsförbund. c) Vintern och samfärdseln. d) Mina föresatser för 1937 och deras öden under årets första månad. e) Kan Vänersborg bli en god turistort? f) Vad menas med ett taktfullt uppträdande. Exempel och synpunkter. 6. a) Främmande ord i herrdräkten (resp. damdräkten). b) Kommentar till vv. 411—531 i Stiernhielms Hercules. c) En tidningsinsändare (normalprosa och talspråk). 7 (på läroverket). a) Kristen mission bland germanerna. b) Karakteristiska drag i Lucidors och Runii skämtsamma dikter. c) Samhällsförhållandena i landskapslagarnas Sverige. d) Fördelar och olägenheter av en snörök vinter. e) Vidskepelse i våra dagar. f) I väntan på våren. 8 (på läroverket). a) Upplysningsidéerna. b) Kan en kristen vara försvarsvän? c) Hur borde läxläsningen organiseras för att ge bättre resultat?

TYSKA, 3 t. Grammatik: det viktigaste av syntaxen. Hemberg, Tysk prosa I, 90 sid., delvis kursivt. Översättningsövningar till tyska (studentstilar). Tal- och hörövningar. 9 skriftliga arbeten, varav 8 på läroverket. (*Nilsson.*)

ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhes läsebok, c:a 50 sid. Tal- och skrivövningar. Syntaxen §§ 97—161. 7 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Reimers.*)

FRANSKA, 3 t. Bödtker—Hösts lärobok avslutad. Tal- och skrivövningar. (*Hagberg.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia: forntiden och medeltiden med betoning av utvecklingen och sammanhanget. (*Bonnesen.*)

GEOGRAFI, 1,5 t. Lika med ring L. I³. (*Bonnesen.*)

MATEMATIK, 6 t. Algebra: de fyra räknesätten i hela tal och bråk, digniteter och kvadratrötter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta; ekvationer av andra graden med en obekant; rotekvationer; problem; ekvationer och ekvationssystem av högre grad med problem. Rötter, potenser och logaritmer. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner. Planimetri. Geometri: proportionslära, likformighetsläran utvidgad och avslutad; övningsatser. 8 skriftliga arbeten, varav 7 på läroverket. (*Urelius.*)

FYSIK, 2 t. Valda delar av statiken. Värmeläran jämte komplettering av meteorologien. Räkneuppgifter. (*Urelius.*)

KEMI, 2 t. Metalloiderna jämte deras allmännaste föreningar; Gay-Lussacs lag, Avogadros princip, den elektrolytiska dissociationsteorien, molekylviktbestämning, kemiska räkneexempel. (*Hagelin.*)

Ring L. II³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Kyrkohistorien avslutad; religionshistorien genomgången. Bibelläsning. (Steen.)

MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur t. o. m. Almqvist; motsvarande delar av litteraturhistorien. Goethes Faust I. Språkhistoria: forts. från föregående ring. 8 uppsatser, varav 6 på läroverket. (Peterson.)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Analys av Argus nr. 45 (1733): Om svenska språket. b) Fru Nordenflychts företal till Fruentimrets försvar. c) Jämförelse mellan Dalins och Tegnérs Karl XII-dikter. 2 (på läroverket). a) Naturskildringen i Atis och Camilla. b) Analys av fru Nordenflychts Öfver en Hyacint. c) Patriotismen i Gyllenborgs Vinter-Qvæde. d) Konung och folk i Karl I:s England. e) Försök att exemplifiera Aristoteles definition av dygden: en medelväg mellan tvenne ytterligheter. f) Alla politiska partier säga sig kämpa för "frihet". Vad innebär ordet i de olika fallen? g) Sverige i ett kommande krig. h) För och emot dödsstraffet. i) Naturen bereder sig till vintervilan. 3 (på läroverket). a) Energi och begåvning. b) Vägörenhetens avigsidor. c) Diktatur och parlamentarism. d) En kristen som samhällsmedlem. e) Böra hemskrivningarna avskaffas? f) Allmänbildning. 4 (på läroverket). a) Upplysningstidens ställning till kristendomen. b) Fru Lenngrens adelssatir. c) Kellgrens Mina Löjen och Ljusets Fiender som upplysningsdokument. d) Spanska tronföljdskriget. e) Något om lufttryck och vindar. f) Vad kan göras för trafiksäkerhetens höjande? 5 (på läroverket). a) Julen som religiös högtid. b) Fredrik II och Maria Teresia. c) Det aktuella läget inom ett område, som intresserar mig. d) Hur förändras i vår tid landsbygden och dess människor? e) Varför framhålles Sverige i utlandet som ett särskilt lyckligt land? f) Behovet av kunskap och färdighet i modersmålet för det dagliga livet. g) Den moderna stjärnkulten. 6. a) Språklig och stilistisk kommentar till Oxenstiernas Skördarna (andra sången). b) Praktiska förslag till förbättrande av förhållandet mellan arbetare och arbetsgivare. c) Är vår kyrka mogen för en ny reformation? d) Kritisk studie av en tidningsartikel. e) En vinterdag i naturen (tre stilarter). 7 (på läroverket). a) Stat och kyrka i reformationstidens Sverige. b) Wallin som psalmdiktare. c) Den känslolagrade strömningen i 1700-talets litteratur. d) Industriella kraftkällor. e) Kan människan med rätta kallas naturens herre? f) Varför prisas ungdomen som en särskilt lycklig tid? 8 (på läroverket). a) För och emot Oxfordrörelsen. b) Lycksalighetens Ö som personlig bikt. c) Stagnelius som konstnär. d) Svenska språkets släktskapsförhållanden. e) Sverige under drottning Kristinas förmyndare. f) Europas kommunikationer. g) Slagordens makt över tanken.

LATIN, 7 t. Cæsar, De bello Gallico (13 sid.); Livius, bok XXIII; Ovidius (700 v.). Kursivläsning. Repetition av formläran; syntaxen avslutad och repeterad. Metrik. Antikviteter och kulturhistoria. 9 skriftliga översättningar, varav 8 på läroverket. (de Flon.)

TYSKA, 2 t. Heinertz, Aus alter und neuer Zeit. 100 sid. Kursivläsning. Talövningar och referat på tyska. Grammatiska, stilistiska och språkhistoriska frågor. Övningar till ordförrådets stärkande. (Peterson.)

ENGELSKA, 2 t. Larson, English Fiction, c:a 80 sid., delvist kursivt. Talövningar: grammatiska och språkhistoriska frågor i anslutning till läst text. (Reimers.)

FRANSKA, 4 t. Edström, Lectures françaises II, c:a 65 sidor, delvis kur-

- svt. Grammatiken slutläst. Övningar i språkets skriftliga och muntliga behandling. Stilistiska och språkhistoriska frågor. 8 skriftliga arbeten, varav 7 på läroverket. (*Wahlén.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Allmän och svensk historia från omkring 1610 till omkr. 1815 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. (*Bonnesen.*)
- GEOGRAFI, 2 t. En översiktlig framställning av Europa som helhet betraktat; de naturliga grundvalarna för dess kulturgeografi; Europas näringsgeografi, befolkning, bebyggelse och politiska geografi. Östasien, Brasilien, Chile och Argentina efter samma synpunkter. (*Bonnesen.*)
- MATEMATIK, 4 t. Algebraiska reduktioner i behövlig utsträckning, ekvationer av andra graden huvudsakligen med en obekant jämte tillämpningar, särskilt på planimetriska uppgifter. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner av första och andra graden. Likformighetsläran utvidgad och avslutad. 7 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Lundberg.*)

Ring R. II³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika med ring L. II³. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 5 t. Lika med ring L. II³. (*Nilsson.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Penningens makt och vanmakt. b) Ungdomens nöjesläsning. c) Bör skolungdomen befatta sig med politik? d) Kamratlivets betydelse för uppfostran. 2 (på läroverket). a) Varför har den kristna kyrkan splittrats? b) Vad har Gustaf III utträttat för den svenska vitterheten? c) Kellgrens satir "Ljusets fiender". d) Karl V och världsstatsidén. e) Naturen bereder sig till vintervilan. f) Bostadsfrågans sociala betydelse. g) Klok och oklok välgörenhet. h) Idrott och studier. i) Radion och folkbildningen. 3 (på läroverket). a) Pietismens förtjänster och brister. b) Lidners dikt "Spastaras död". c) Anna Maria Lenngren som satiriker. d) Colberts inrikespolitik. e) Jordmagnetismen från fysikalisk synpunkt. f) Samhället och brottslära. g) Ungdomstidens värde. h) Vi lära icke för skolan utan för livet. i) Fysiskt och moraliskt mod. 4 (på läroverket). a) Upplysningstidens ställning till kristendomen. b) Fredmans epistlar. c) Spanska tronföljdskriget. d) Något om lufttryck och vindar. e) Parasitism och symbios. f) Hur den fortskridande kulturen präglar landskapsbilden. g) Blir gymnasten överansträngd? h) Vad kan göras för trafiksäkerhetens höjande? i) Varför folkbildningen är ett statsintresse. 5 (på läroverket). a) Julen som religiös högtid. b) Johan Olov Wallin. c) Den industriella revolutionen i England under 1700-talet. d) Djurlivet i en svensk insjö. e) Naturliga arbetsområden för kvinnan. f) Varpå beror en stats styrka? g) Ungdomen inför yrkesvalet. h) Tidningspressen — en makt på gott och ont. i) Arbetslösheten — ett samhällsproblem. 6. a) Stagnelius' diktcykel "Liljor i Saron". b) Ungdomen och samhällsfrågorna. c) Fördelarna av elektrisk drift vid våra järnvägar. d) Teknik och kultur. e) Bildningsmöjligheter utanför skolan. 7 (på läroverket). a) Jesus och de sjuka. b) Geijers götiska dikter. c) Stat och kyrka i reformationstidens Sverige. d) Industriella kraftkällor. e) Hudens olika utformning hos skilda djur. f) Fotokemiska metoder. g) Varför prisas ungdomen som en särskilt lycklig tid? h) Kan människan med rätta kallas naturens herre? i) Behöver svensk

umgängesliv reformeras? j) I vilka förklådnader kan egoismen uppträda? 8 (på läroverket). a) Parsismen. b) Goethes Faust — ett idédrama. c) Tegnér och fosforisterna. d) Tronföljdsfrågan efter Karl XII:s död. e) Siemens' induktor som typ för elektriska generatorer. f) Kemisk vetenskap i krigets tjänst. g) Vilka omständigheter göra livet lättare för oss än för våra förfäder? h) Sund och osund patriotism. i) Hur fyller den moderna filmen sin uppgift som kulturspridare? j) Förutsättningar för ett lands självförsörjning. k) Blygsamhet och självkänsla.

TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. II³ och ring L. III⁴. (*Peterson.*)

ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhes läsebok slutläst. Redin—Ernolv, England and the English, c:a 30 sid., delvist kursivt. Syntaxen avslutad. och delvis repeterad. Tal- och skrivövningar. 8 skriftliga arbeten, varav 7 på läroverket. (*Wahlén.*)

FRANSKA, 3 t. Edström, Lectures françaises II, sid. 1—70, delvist kursivt. Grammatik i samband med textläsningen. Tillämpningsövningar. Stilistiska och språkhistoriska frågor. (*Wahlén.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän och svensk historia från nya tidens början till omkring 1815 jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma tid. (*Bonnesen.*)

GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. II³ och ring L. III⁴. (*Bonnesen.*)

MATEMATIK, allmän kurs, 6 t. Logaritmer och enkla exponentialekvationer. Plan trigonometri: Läroboken genomgången. Analytisk geometri: Punkten och räta linjen. Funktionslära: Begreppet derivata, tillämpat på rationella funktioner och enkla funktionskurvor. Maximi- och miniuppgifter. Geometriska problem. 6 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Munthe.*)

MATEMATIK, specialkurs, 2 t. Repetition av föregående års kurs i algebra. Enkla logaritmekvationer. Analytisk-geometrisk behandling av cirkeln och ellipsen. Derivering av algebraiska och trigonometriska funktioner samt studium av motsvarande funktionskurvor. 4 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Munthe.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 laborationer. Huvuddragen av djurens, förnämligast ryggradsdjurens, jämförande anatomi samt i anslutning därtill de viktigaste organsystemens embryonala utveckling och de viktigaste paleontologiska typerna. De viktigaste kryptogama typerna. (*Bergquist.*)

FYSIK, 6 t., varav 2 t. laborationer varannan vecka för vardera av klassens båda laborationsavdelningar. Magnetism, statisk och dynamisk elektricitetslära. Vågrörelselära och akustik. Optik till de optiska instrumenten. 7 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Munthe.*)

KEMI, 3 t., varav 1 t. laborationer. De viktigaste metallerna och deras föreningar; kemiska lagar och teorier, mineral och bergarter, kemiska räkneexempel. Vid laborationsövningarna ha förekommit dels synteser av föreningar av olika metaller, dels analyser av enkla prov. (*Bergquist.*)

Ring L. III³.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 1 t. Kristen tros- och livsåskådning. (*Steen.*)
 MODERSMÅLET, 4 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från
 Tegnér till och med Karlfeldt i sammanhang med motsvarande delar av
 litteraturhistorien. Läsning av dansk och norsk litteratur. Kort språk-
 historisk översikt. 6 uppsatser, varav 5 på läroverket. (*Peterson.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Grundtankarna i Almqvists *Det går an*. b) Hur har Almqvist karakteriserat
 svenskarnas lynne i *Den svenska fattigdomens betydelse*? c) Referera innehållet i
 Drottningens juvelsmycke. 2 (på läroverket). a) Nutidsungdomen inför Kristusgestalten.
 b) Jämför idéinnehållet i Fredrika Bremers brev till Frances v. Koch och i Viktor Ryd-
 bergs *Kantat*. c) Statsvälvningen 1809 och dess inrikespolitiska följder. d) De natur-
 ligen förutsättningarna för Europas jordbruk. e) Vad kunna vi lära av naturfolken?
 f) Konsten och samhället. g) Maskinkultur och humanistisk kultur. h) Finns det roman-
 tik i våra dagar? 3 (på läroverket). a) Kristendomens ställning bland religionerna.
 b) Offertanken i Runebergs diktning. c) Fänrik Ståls sägner och *Svenska Bilder*.
 d) Viktor Rydbergs och Snoilskys ställning till de sociala problemen. e) Svenska språk-
 ets släktskapsförhållanden. f) Nationalitetssträvandenas roll i 1800-talets historia.
 g) Ostasiens betydelse för världshushållningen. h) Nykterhetsrörelsen i våra dagar.
 i) Vilka svårigheter stå hindrande i vägen för nordiskt samarbete? j) Vad verkar
 utjämnande på klasskillnaden i våra dagars Sverige? 4 (på läroverket). a) Religiös
 syn på lidandet. b) Människotyper i Frödings diktning. c) Runeberg som skildrare av
 finskt folkliv. d) Oppositionen mot Karl XIV Johan. e) Den nordiska enhetstanken
 före skandinavismens tid. f) De sydamerikanska pampas. g) Samhället och individen
 i våra dagar. h) Arbetslöshetens vådor för ungdomen. i) Ärelystnad — en egenskap
 på gott och ont. j) Farhågor och förhoppningar inför det nya året. 5 (på läroverket).
 a) Kristendomens syn på synden. b) Hembygden i svensk dikt. c) Några motiv i
 Karlfeldts diktning. d) Några olikheter mellan svenskan och övriga germanska språk.
 e) De klassiska språkets betydelse för allmänbildningen. f) Det politiska och sociala reform-
 arbetet under Karl XV:s regeringstid. g) Jämförelse mellan näringslivet i Sverige och
 i de övriga nordiska länderna. h) Vilka sociala reformer äro f. n. mest nödvändiga i
 vårt land. i) Vilka krav kan man ställa på möteskultur? 6 (på läroverket). a) Jesus
 — mästaren. b) Sociala frågor i svensk skönlitteratur. c) Symboliska uttrycksmedel
 i romantikens diktning. d) Sverige och Ryssland under 1700- och 1800-talen. e) En
 översikt över det svenska statsskicket utveckling intill 1809. f) Europas järnindustri.
 g) Samgymnasiets fördelar och olägenheter.

LATIN, 7 t. Livius, omkr. 25 sidor i Törnebladhs urval. Cicero de impe-
 rio Cn. Pompei. Catullus och Horatius omkr. 700 v. Kursivläsning
 omkr. 50 sid. ur skilda författare. Syntaxen repeterad. 8 skriftliga
 översättningar, varav 6 på läroverket. (*Düring.*)

TYSKA, 2 t. Lindqvist-Pollak, *Deutsche Vergangenheit und Gegenwart*,
 100 sid. Synonymik, språkhistoria, litteraturhistoria. Kursivläsning.
 (*Peterson.*)

ENGELSKA, 2 t. Barry Pain, *Eliza's Husband*. C:a 100 sidor kursivt ur
 Dickens, *David Copperfield*. Talövningar. Grammatiska och språk-
 historiska frågor i anslutning till den lästa texten. (*A. Johansson.*)

FRANSKA, 5 t. Edström, *Lectures françaises II*, slutläst. Riether-Picard,
Paris et les Parisiens, c:a 25 sid., Daudet, *Lettres de mon moulin*, kursivt

- c:a 30 s. Grammatiken repeterad. Övningar i språkets skriftliga och muntliga behandling. Stilistiska och språkhistoriska frågor. 7 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Wahlén.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän och svensk historia från omkr. 1830 till nuvarande tid i utförligare framställning jämte det viktigaste av de skandinaviska grannländernas historia under samma skede. Repetition av viktigare partier av nya tidens historia. Översikt av det svenska samhällsskicket. (*Björkman.*)
- GEOGRAFI 2 t. Jordens näringsgeografiska områden. Världsproduktion och världssamfärdsel. Kort översikt av jordens statsområden (med kolonier). Kolonialvärlden. Sveriges ekonomiska geografi, särskilt i dess samband med den övriga världen. (*Björkman.*)
- MATEMATIK, 3 t. Enkla trigonometriska beräkningar rörande plana figurer. Geometriska serier och lättare uppgifter rörande sammansatt ränta. Repetition av viktigare delar av föregående årskurser. 5 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Olsson.*)

Ring R. III³.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 1 t. Lika med ring L. III³. (*Steen.*)
- MODERSMÅLET, 4 t. Lika med ring L. III³. (*Björkman.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. a) Vad göres i våra dagar för folkbildningens höjande? b) Sund och osund konkurrens inom affärlivet. c) Rikedomens ansvar. d) Idrottens betydelse för ett nutida kulturland. 2 (på läroverket). a) Nutidsungdomen inför Kristusgestalten. b) Viktor Rydbergs idealism. c) Viktor Rydbergs dikt "Prometeus och Ahasverus." d) Statsvälvningen 1809 och dess inrikespolitiska följder. e) De naturliga förutsättningarna för Europas jordbruk. f) Utvecklingsproblemet i den biologiska forskningen. g) Teknik och kultur. 3 (på läroverket). a) Kristendomens ställning bland religionerna. b) Strindberg som samhällskritiker. c) Snoilskys "Svenska bilder". d) Nationalitetssträvandenas roll i 1800-talets politik. e) De franska revolutionerna under nittonde seklet. f) Ostasiens betydelse för världshushållningen. g) Biologien och samhället. h) Den moderna hygienens betydelse för folkhälsan. 4 (på läroverket). a) Några människotyper i Frödings diktning. b) Heidenstam som patriotisk diktare. c) Oppositionen mot Karl XIV Johan. d) Den nordiska enhetstanken före skandinavismens tid. e) De sydamerikanska pampas. f) Arbetslöshetens vådor för ungdomen. g) Hemmets och skolans betydelse för ungdomens karaktärsdanning. h) Samhället och individen i våra dagar. i) Ärelystnad — en egenskap på gott och ont. 5 (på läroverket). a) Kristendomens syn på synden. b) Hembygden i svensk dikt. c) Några motiv i Karlfeldts diktning. d) Det politiska och sociala reformarbetet under Karl XV:s regeringstid. e) Jämförelse mellan näringslivet i Sverige och i de övriga nordiska länderna. f) Matematikens betydelse för fysiken. Några exempel. g) Äro naturvetenskap och religion varandras motsatser? h) Vilka sociala reformer äro för närvarande mest nödvändiga i vårt land? i) Vilka krav bör man ställa på möteskultur? 6 (på läroverket). a) Jesus — mästaren. b) Sociala frågor i svensk skönhetslitteratur. c) Symboliska uttrycksmedel i romantikens diktning. d) Sverige och Ryssland under 1700- och 1800-talet. e) En överblick över det svenska statsskicket utveckling intill 1809. f) Europas järnindustri. g) Befolkningsfrågan — en ödesfråga för vårt land. h) Samgymnasiets fördelar och olägenheter.

- TYSKA, 2 t. C. Roos, Prosa og Vers 80 sid. Kursivläsning. Synonymik, språkhistoria, litteraturhistoria. (*Peterson.*)
- ENGELSKA, 4 t. Redin—Ernolv, England and the English, c:a 70 sidor, delvis kursivt. Kursivläsning i David Copperfield cirka 50 sidor. Syntaxen repeterad. Övningar i språkets skriftliga och muntliga bruk. 7 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. (*Wahlén.*)
- FRANSKA, 3 t. Edström, "Lectures françaises" II, c:a 70 sidor. Kursivt c:a 30 sidor i Daudet, "Lettres de mon Moulin". Hör- och talövningar. Stilistiska och språkhistoriska frågor. (*Wahlén.*)
- HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Lika med ring L. III³. (*Björkman.*)
- GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. III³ och ring L. IV⁴. (*Björkman.*)
- MATEMATIK, allmän kurs, 6 t. Serier. Sammansatt ränta. Binomialteoremet. Induktionsbevis. Rymdgeometri. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Sammanfattande repetition av de viktigare delarna av föregående ringars kurser. 5 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Lundberg.*)
- MATEMATIK, specialkurs, 2 t. Analytisk geometri: Hyperbeln och parabeln. Repetition av hela kursen. 3 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Lundberg.*)
- BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer under höstterminen. Ärtlighetslära med särskild hänsyn till växt- och djurföreläring samt människans rasbiologi. Ämnesomsättningens fysiologi hos människan. Repetitioner. (*Bergquist.*)
- FYSIK, 4 t., varav 1 t. laborationer under höstterminen. Linser. Optiska instrument, spektralanalys och grunddragen av läran om ljusets interferens, böjning och polarisation. Olika slag av strålning och i sammanhang därmed något om materiens struktur. Geodynamik. Sammanfattande repetition. 5 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Munthe.*)
- KEMI, 3 t., varav 1 t. laborationer under höstterminen. Organisk kemi. Den teoretiska kemiens viktigaste satser, radioaktivitet och atomforskning. Repetition. Vid laborationsövningarna hava förekommit: försök belysande allmänna kemiska lagar, kvantitativ kemisk analys, titreringar, organisk analys och syntes. (*Bergquist.*)

FYRAÅRIGT GYMNASIUM.

Ring L. I⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. "Israels historia och Jesu liv" genomgången. Översikt av främre Österlandets och den klassiska forntidens religioner. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 2 t. Läsning av utförligare svenska litteraturverk: Strindberg, Tre noveller ur Svenska öden och äventyr. Heidenstam, Karolinerna, Almquist, Allmogebertättelser och i anslutning därtill dansk och norsk litteratur efter Segerström, Dansk och norsk läsebok. Uppläsningsovningar, referat och kortare föredrag. Behandling av frågor rörande språkbruk, språkriktighet och stilarter med ledning av Ljunggren, Stilarter och språkriktighetsregler. 9 uppsatser, varav 7 på läroverket. (*Flensburg.*)

Ämnen för uppsatserna:

1. Valfritt ämne. 2 (på läroverket). a) En märklig händelse sedan skolans början. b) Våra ätliga svampar. c) Barndomsminnen. d) Vackert och fult i Vänersborg. e) Varför jag valt latinlinjen. f) Vad fordras av en husmor? 3 (på läroverket).
- 4) Den egeiska kulturen. b) Stats- och samhällsliv i Grekland före perserkrigen. c) Hur Nordens dag firades i vårt läroverk. d) Hur jag skulle inreda en villa, om jag hade en. e) Skogen en höstdag. f) Redogör för innehållet i en berättelse. 4 (på läroverket). a) Profeten Jesaja. b) Det attiska sjöförbundet. c) Julseder. d) En bokrecension. e) Något om min hembygds historia. f) Önskliga skolreformer. 5 (på läroverket). a) Atenska högkulturen. b) Krav på en modern våning. c) Sverige som turistland. d) En teaterpjäs. e) Nyttan av att kunna teckna. f) Fördelar och nackdelar av att bo i en småstad. g) Hur människan fördärvar naturen. 6 (på läroverket). a) Den babyloniska fångenskapen. b) Något om lufttryck och vindar. c) Hudens vård. d) En berömd svensk person. e) Karakteristik av mig själv. f) Hur nyheter spridas i vår tid. 7 (på läroverket). a) Rom och Kartago. b) Bröderna Gracchus. c) En festmiddag ur näringsfysiologisk synpunkt. d) Orsakerna till Europas höga industriella ståndpunkt. e) Framtidsplaner. f) Blir ungdomen överansträngd av skolarbetet? g) En förening, jag tillhör. 8. a) Jesu födelse. b) Hannibal. c) Några olikheter mellan tal- och skriftspråk. d) Några svenska insatser i årets vinteridrott. e) Svensk film av i dag. f) Min politiska övertygelse. 9 (på läroverket). —

LATIN, 6 t. Hagedahl, Lingua Latina. Pontén, Latinska författare I, 10 sid. Formläran och kasusläran. (*Rydholm.*)

TYSKA, 3 t. Formläran repeterad. Valda delar av syntaxen, särskilt verbet. Tal- och hörövningar; övningar i översättning till tyska. Lide, Schicksale und Begebnisse, delvis kursivt. 8 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*Helander.*)

ENGELSKA, 3 t. Jespersen—Rodhe, Läsebok st. 75—204, delvis kursivt. Grammatik: syntax §§ 97—161. Hör-, tal- och skrivövningar. 8 skriftliga arbeten, samtliga på läroverket. (*A. Johansson.*)

FRANSKA, 3 t. Lika med klass 4^t och gemensamt med klass 5^a. (*Hagberg.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 2 t. Allmän historia: forntiden, med betoning av utvecklingen och sammanhanget. (*de Flon.*)

GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med klass 5^a. (*Bonnesen.*)

MATEMATIK, 3 t. Ekvationer av första graden med en och flera obekanta jämte enkla tillämpningar; begreppet kvadratrot; planimetriska och rymdgeometriska beräkningsuppgifter. Teorem och konstruktioner rörande transversaler och trianglars likformighet. (*Olsson.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 2 t., varav 1 timme laborationer varannan vecka. Cellen och dess viktigaste livsföreteelser, människokroppens byggnad och förrättningar jämte hälsolära. (*Bergquist.*)

Ring L. II⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. I³. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 4 t. Lika och gemensamt med ring L. I³. (*A. Johansson.*)

LATIN, 6 t. Pontén, Latinska författare II:1, 35 sid. Ovidius, omkring 300 vers. Kursivläsning. Repetition av form- och kasuslära, valda delar av syntaxen för övrigt. 5 skriftliga översättningar på läroverket. (*de Flon.*)

TYSKA, 3 t. Lika och gemensamt med ring L. I³. (*Nilsson.*)

ENGELSKA, 3 t. Lika och gemensamt med ring L. I³. (*A. Johansson.*)

FRANSKA, 4 t. Böldtker—Höst, Lärobok i franska slutläst, samt c:a 15 sidor kursivt ur Lectures variées; för övrigt lika och gemensamt med ring L. I³. (*Nilsson.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Allmän historia från medeltiden till 1660; Svensk historia från äldsta tider till 1660. (*Åberg.*)

GEOGRAFI, 1,5 t. Lika och gemensamt med ring L. I³. (*Bonnesen.*)

FYSIK, 2 t., varav 1 t. laborationer varannan vecka. Några av mekanikens grundbegrepp. Något om arbetets och värmets ekvivalens. Några grunddrag av meteorologien. Det allmännaste om solsystemet och himlakropparna i övrigt. (*Munthe.*)

Ring L. III⁴.

KRISTENDOMSKUNSKAP, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. II³. (*Steen.*)

MODERSMÅLET, 5 t. Lika och gemensamt med ring L. II³. (*Peterson.*)

LATIN, 6 t. Livius, bok XXIII. Pontén, Latinska författare I: 500 vers. Kursivläsning av olika författare. Repetition av formläran. Syntaxen avslutad och repeterad. Metrik. Antikviteter och kulturhistoria. 9 skriftliga översättningar, varav 8 på läroverket. (*Rydholm.*)

TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. II³ och ring R. II³. (*Peterson.*)

ENGELSKA, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. II³. (*Reimers.*)

FRANSKA, 4 t. Lika och gemensamt med ring L. II³. (*Wahlén.*)

HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 3 t. Lika och gemensamt med ring L. II³. (*Bonnesen.*)

GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. II³ och ring R. II³. (*Bonnesen.*)

MATEMATIK, 4 t. Lika och gemensamt med ring L. II³. (*Lundberg.*)

BIOLOGI MED HÄLSOLÄRA, 3 t., varav 1 t. laborationer under höstterminen. Lika och gemensamt med ring R. II³. (*Bergquist.*)

Ring L. IV⁴.

- KRISTENDOMSKUNSKAP, 1 t. Lika och gemensamt med ring L. III³. (*Steen.*)
 MODERSMÅLET, 4 t. Lika och gemensamt med ring L. III³. (*Peterson.*)
 LATIN, 6 t. Livius, bok XXIII, 15 sid. Cicero, Cato Maior, 17 sid.
 Horatius, omkr. 650 vers. Repetition av litteraturkursen, formläran
 och syntaxen. Metrik. Antikviteter och mytologi i samband med text-
 läsningen. Kursivläsning. 7 skriftliga översättningar, varav 6 på läro-
 verket. (*de Flon.*)
 GREKISKA, 7 t. Homeros, Iliaden 1 sången. Grekisk lyrik, hela urvalet.
 Platons Protagoras avslutad, Xenofonkursen repeterad. Formläran repe-
 terad och det viktigaste av syntaxen. Litteraturhistoria, särskilt dramat.
 Idéhistoria, särskilt Sokrates och Platon. Konsthistoria. (*Düring.*)
 TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. III³. (*Peterson.*)
 ENGELSKA, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. III³. (*Å. Johansson.*)
 FRANSKA, 5 t. Lika och gemensamt med ring L. III³. (*Wahlén.*)
 HISTORIA MED SAMHÄLLSLÄRA, 4 t. Lika och gemensamt med ring
 L. III³. (*Björkman.*)
 GEOGRAFI, 2 t. Lika och gemensamt med ring L. III³ och ring R. III³.
 (*Björkman.*)
 MATEMATIK, 3 t. Lika och gemensamt med ring L. III³. (*Olsson.*)

Välskrivning.

- 1⁵. 1 t. Skrivning av större och mindre stil. (*Billing.*)
 2⁵. 1 t. Fortsatt skrivning av större och mindre stil samt rubrikstil. (2^{5a}
E. Johansson, 2^{5b} Billing.)

Teckning.

- 1⁴. 2 t. Frihandsteckning: Formframställning; illustrativ och dekorativ
 fantasiteckning; färg- och valörstudier; silhuettklippning; textning; hem-
 ritning; för flickorna mönsterritning i samband med kvinnlig slöjd.
 2⁴. 2 t. Frihandsteckning; Formstudier: Illustrativ fantasiteckning, enkel
 komposition och mönsterteckning; perspektivlära; färgiakttagelser med
 avseende på belysningsföreteelser. Linearritning: Plana geometriska
 konstruktioner i anslutning till undervisningen i geometri; projekti-
 onsritning i två plan. För flickorna mönsterritning i samband med kvinn-
 lig slöjd.
 3⁴. Gossarna 2 t., flickorna 1 t. Frihandsteckning: Formstudier: Komposi-
 tionsövningar efter utförda blomsterstudier; perspektivlära, färgiaktta-
 gelser med avseende på belysningsföreteelser. Linearritning: Projek-
 tionsritning i två eller tre plan; enkel krokiteckning jämte utförande av
 arbetsritningar; textning.

- 4⁴. 2 t. Frihandsteckning: Form- och färgstudier, kompositionsövningar; perspektivteckning och målning; textning. Linearritning: Projektionsritning: Linjers och ytors verkliga storlek, geometriska kroppars ytutbredningar; krokiteckning jämte utförande av arbetsritningar.
- 1⁵. 2 t. Frihandsteckning: Enkel formframställning med färg- och valörstudier; textning.
- 2⁵. 2 t. Lika med klass 1⁴.
- 3⁵. 2 t. Lika med klass 2⁴.
- 4⁵. Gossarna 2 t., flickorna 1 t. Lika med klass 3⁴.
- 5⁵. 2 t. Lika med klass 4⁴.
- L. I⁴. 2 t. Gemensamt med och i huvudsak lika med klass 5⁵.
- L. II⁴. 2 t. Frihandsteckning: Form- och färgstudier: Teckning och målning med skilda material och olika utföranden; stilhistorisk teckning. Linearritning: Projektionsritning: Exempel på geometriska kroppars skärningar.
- L. III⁴. 1 t. Frihandsteckning: Form- och färgstudier i olika material, pastell, kol och olja; stilhistorisk teckning.
- L. IV⁴. 1 t. Frihandsteckning: Kompositioner och dekorativ målning i skilda stilar och utföranden; stilhistorisk teckning.
- L. I³. 2 t. Lika och gemensamt med ring L. II⁴.
- L. II³. 1 t. Lika och gemensamt med ring L. III⁴.
- L. III³. 1 t. Lika och gemensamt med ring L. IV⁴.
- R. I³. 2 t. Frihandsteckning: Form- och färgstudier: teckning av föremål med olika material och utförande; stilhistorisk teckning. Linearritning: Projektionsritning: Geometriska kroppars skärningar.
- R. II³. 1 t. Frihandsteckning: Form- och färgstudier i olika material, pastell, kol och olja; stilhistorisk teckning. Linearritning: Projektionsritning: geometriska kroppars skärningar jämte skugglärans grunder.
- R. III³. 1 t. Frihandsteckning: Teckning och målning i skilda stilar; stilhistorisk teckning. Linearritning: Projektionsritning: repetitionsuppgifter; grunderna för konstruktionsperspektivets direkta metod.
- Enkel textning har förekommit i så gott som samtliga klasser. I ett flertal klasser hava frivilliga hemteckningar utförts av för ämnet intresserade lärjungar. (1^{5b} *Billing*, övriga klasser och ringar *E. Johansson*.)

Musik.

- 1⁴. 2 t. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildning på talteknisk grund, tonträfnings- och taktövningar. Körsång: Normalsångbok för högre allmänna läroverken, kanons, koraler.
- 2⁴. 2 t. Tonbildning på talteknisk grund. Fortsättning av allmänna musikteorien. Musikediktat och skrivövningar. Körsång: Unisona sånger ur Normalsångbok för högre allmänna läroverken och A. Tegnér's "Sjung, svenska folk" samt flerstämmiga sånger ur "Skolkören". Kanons. Koraler.

- 3⁴. 1 t. Tonbildning på talteknisk grund. Körsång: Unisona sånger ur Normalsångbok för högre allmänna läroverken och A. Tegnér's "Sjung svenska folk" samt flerstämmiga sånger ur "Skolkören". Kanons. Koraler.
- 4¹. 1 t. Musikteori. Allmän musikleära och intervallskrivning. Återblick på äldre tiders musik. Formlära: vis-, sonat- samt rondoformerna med beledsagande exempel vid flygeln. Någon analysering, speciellt med hänsyn till motiv samt periodbyggnad. Några av de större kompositörerna och deras verk.
- 1⁵. 2 t. Lika med klass 1⁴.
- 2⁵. 2 t. Elementarsång: Tonbildning på talteknisk grund. Tonträffnings- och takteringsövningar. Allmän musikteori. Musikediktat och skrivövningar. Körsång: Unisona och tvåstämmiga sånger ur Normalsångbok för högre allmänna läroverken och A. Tegnér's "Sjung, svenska folk". Kanons. Koraler.
- 3⁵. 2 t. Lika med klass 2⁴.
- 4⁵. 1 t. Lika med klass 3⁴.
- 5⁵. 1 t. Lika med klass 4¹.
- L. I⁴. 1 t. Lika med klass 4¹.
- Gymnasiet i övrigt, 2 t. Tonbildningsövningar. Körsång (1 t.). Unisona sånger ur A. Tegnér's "Unga röster" och "Sjung, svenska folk" samt flerstämmiga sånger ur "Svenska skolkvartetten". Kanons. Koraler. Ett föredrag om Beethoven, beledsagat av musik. Stämövning: gossar 1 t., flickor 1 t. (*Alvin.*)

Gymnastik med lek och idrott.

De manliga lärjungarna hava varit indelade i 5 gymnastikavdelningar. Fördelningen har skett efter läsklass.

Avdelningarnas storlek var under höst- (vår-)terminen:

Avd. I, Klass 1 ⁴ , 1 ^{5a} och 1 ^{5b}	45	(42)
„ II, „ 2 ^{5a} och 3 ^{5a}	56	(54)
„ III, „ 2 ¹ , 3 ⁴ , 3 ^{5b} , 4 ^{5a} och 4 ^{5b}	57	(53)
„ IV, „ 4 ⁴ och 5 ⁵ , Ring I ³ , L. I ¹ och L. II ⁴	63	(61)
„ V, Ring II ³ , III ³ , L. III ⁴ och L. IV ⁴	46	(45)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade manliga lärjungarna var under höst- (vår-)terminen 29 (34).

De kvinnliga lärjungarna hava delvis samundervisats med eleverna vid Vänersborgs högre läroverk för kvinnlig ungdom samt varit indelade i 4 avdelningar.

Avdelningarnas storlek var under höst- (vår-)terminen följande:

Avd. I, Klass 1 ⁴ , 1 ^{5b} och 2 ^{5b}	46	(45)
„ II, „ 2 ¹ , 3 ^{5b} , 3 ⁴ och 4 ⁵	53	(52)
„ III, „ 4 ⁴ och 5 ⁵ , Ring I ³ , L. I ⁴ och L. II ⁴	26	(25)
„ IV, Ring II ³ , III ³ , L. III ⁴ och L. IV ⁴	15	(15)

Antalet från de ordinarie kroppsövningarna befriade kvinnliga lärjungarna var under höst- (vår-)terminen 14 (17).

Någon särskild svagavdelning eller hållningsrättande avdelning har icke varit anordnad. Kroppsligen svaga lärjungar hava befriats från vissa starka rörelser.

ÖVNINGARNAS OMFATTNING.

A. Manliga lärjungar.

a) Realskolan. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek: spring- och bolllekar. Idrott: löpning, hopp, kast med boll, simövningar, skid- och skridskoåkning.

b) Gymnasiet. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek och idrott: korgboll, handboll, fotboll, allmän idrott, bandy och skidåkning.

B. Kvinnliga lärjungar.

a) Realskolan. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek: spring-, boll- och sånglekar, folkdanser och folkvisedanser. Idrott: löpning, höjd- och längdhopp, bollövningar, simövningar, skridskoåkning.

b) Gymnasiet. Gymnastik: gymnastikövningar. Lek: spring-, boll- och sånglekar, folkdanser. Idrott: lika med realskolan. (*Elfman, Åstrand.*)

Slöjd för flickor.

- 1⁴. 2 t. Strumpstoppling. Stickning med 5 stickor. Tillklippning och maskinsöm av underkläder. Prydnadssöm, applikation.
- 2⁴. 2 t. Stoppning på maskin. Måttagning, tillklippning. Maskinsöm på bomullstyg. Klädsöm. Mönsterstickning.
- 1⁵. 2 t. Virkning. Stickning med 2 stickor. Enkel maskinsöm. Enkel prydnadssöm.
- 2⁵. 2 t. Lika med klass 1⁴. Prydnadssöm, hallandssöm.
- 3⁵. 2 t. Lika med klass 2⁴. Prydnadssöm, korsstyg. (*v. Sydow.*)

Hushållsgöromål.

- 4^b+3⁴. 4 t. Matlagning: Tillagning av enklare maträtter, bakning av olika brödsorter, konservering, dukning, servering och rengöring. Födoämneslära: De viktigaste födoämnenas sammansättning och användning. Hemvård: Köksinventarierna och deras vård. Hushållsekonomi: Beräkning av måltidskostnader m. m. (*Schröder.*)

Friluftsverksamhet.

Friluftsverksamheten har varit förlagd till rörliga friluftsdagar, så långt möjligt jämnt fördelade över hela läsåret. Såväl heldagsövningar som halvdagsövningar hava kommit till användning. Övningarna, till vilka anslagits

tio dagar, hava omfattat vandringar, cykelåkning, idrottsövningar, simning, terränglekar, skridskoåkning, skidlöpning, exkursioner och studieutflykter.

6. Enskilt arbete

jämlikt läroverksstadgans § 9 har utförts i följande ämnen:

- L. II³: Modersmålet (1 lärjunge), latin (2), tyska (1), engelska (2), franska (1).
 R. II³: Modersmålet (3), tyska (1), engelska (5), historia med samhällslära (1), matematik (2), biologi med hälsolära (3), fysik (3), kemi (1), teckning (3), gymnastik med lek och idrott (3).
 L. III³: Engelska (3), gymnastik med lek och idrott (2).
 R. III³: Modersmålet (3), tyska (1), engelska (9), franska (2), historia med samhällslära (2), fysik (3), teckning (5).
 L. III⁴: Modersmålet (1), tyska (1), engelska (3), franska (3), biologi med hälsolära (1).
 L. IV⁴: Modersmålet (1), latin (1), tyska (1), engelska (1), franska (1), historia med samhällslära (1), teckning (1), musik (1).

Uppgifterna ha varit följande (inom parentes är angivet det sätt, varpå uppgifterna redovisats):

- L. II³: Modersmålet: Frithiofs saga (uppsats).

Latin: Den romerska republikens äldre skeden (509—146), (föredrag och förhör). Den romerska republikens sista skede (133—31), (föredrag och förhör).

Tyska: Wiechert, Die Majorin (förhör).

Engelska: Doyle, A Study in Scarlet (uppsats och förhör). Burnett, Little Lord Fauntleroy (uppsats och förhör).

Franska: Bourget, Monique (uppsats).

- R. II³: Modersmålet: Johan Olof Wallin (uppsats). Bengt Lidner (uppsats). Anna Maria Lenngren (uppsats). Mann, Buddenbrooks, 150 sid. Synonymer. (förhör).

Engelska: Doyle, The Adventures of Sherlock Holmes (förhör, delvis skriftlig översättning). Marryat, Masterman Ready, hur "det" återges på engelska (uppsats, förhör). Hugher, Tom Brown's School Days (förhör, delvis skriftlig översättning). D'Orczey, The First Sir Percy, hur "bliva" återges på engelska (uppsats, förhör). Kipling, Jungle Book (förhör, delvis skriftlig översättning).

Historia med samhällslära: Karl XII och August den starke (uppsats).

Matematik: Valda delar av differential- och integralkalkylen med tillämpningar och exempel (förhör).

Biologi med hälsolära: Aciditetsundersökningar (skriftlig redogörelse). Dissektioner av vertebrathjärtan (skriftlig redogörelse).

Fysik: Utförligare laborationsarbete inom elektricitetsläran. Valda delar av växelströmsteorien (förhör).

Kemi: Färgning av tyger enligt olika metoder (demonstration).

Teckning: Pastell, frihandsteckning, oljemålning, kolteckning m. m. (utställning).

Gymnastik med lek och idrott: Allmänna grunder för gymnastiska dagövningars sammansättning (uppsats). Uppgörande av dagordningar för gossar och ynglingar i olika åldrar (ledande av en lektion enligt uppgjord dagövning).

- L. III³: Engelska: Churchill, *My Early Life* (förhör). Bennet, *The Grand Babylon Hotel* (förhör). Oppenheim, *The Amazing Quest of Mr Ernest Bliss* (förhör).

Gymnastik med lek och idrott: Kroppsövningars betydelse för folkhälsan (uppsats). Utarbetande av en dagövning för ynglingar i åldern 16—18 år (ledande av en lektion enligt den uppgjorda dagövningen).

- R. III³: Modersmålet: Gestalter ur Frödings diktvärld (föredrag). Erik Axel Karlfeldt (föredrag). Vilhelm Ekelund och hans diktning (föredrag).

Tyska: Kellerman, *Der Tunnel* (förhör).

Engelska: Oppenheim, *The Amazing Quest of Mr Ernest Bliss*, hur "bliva" återges på engelska (uppsats, förhör). Doyle, *The Adventures of Sherlock Holmes*, iakttagelser angående adverbets plats (uppsats, förhör). Doyle, *A Study in Scarlet*, bruket av shall och will (uppsats och förhör). Bradbry, *Dick* (förhör, delvis skriftlig översättning). Stevenson, *Treasure Island* (förhör). Shaw, *Arms and The Man* (bruket av shall och will (uppsats, förhör). Galsworthy, *The Country House* (förhör).

Franska: Dombre, *Un Oncle à tout faire* (förhör, delvis skriftlig översättning). Daudet, *Le Petit Chose*, bruket av tempora för förfluten tid (uppsats).

Historia med samhällslära: Sveriges utrikespolitik 1809—1818 (uppsats). Representationsreformen 1865—1866 (uppsats).

Fysik: Minimumdeviation, teoretiskt jämte några grundläggande spektrometerförsök med ett flintglasprisma och ett planglitter (demonstration). Modulering av telefonisändare (föredrag).

Teckning: Skugglära: tillämpningar till genomgången kurs. Pastellmålning, teckning i svart och vitt. Byggnadsritning. Akvareller. (utställning).

- L. III⁴: Modersmålet: Anna Maria Lenngren (förhör).

Tyska: Mann, *Tonio Kröger* (förhör),

Engelska: Jerome, *Novel Notes*, adverbialets plats (uppsats och förhör). Doyle, *The Adventures of Sherlock Holmes*, tids- och sättsadverbialets plats (uppsats och förhör). Anstey, *Lyre and Lancet*, hur "skola" återges på engelska (uppsats och förhör).

Franska: Lichtenberger, *Mon petit Trott* (skriftlig översättning). *Malot, Sans Famille* (uppsats, förhör). *Dombre, Un Oncle à tout faire*, olikheter i tempusvalet i franska och svenska (uppsats, förhör).

Biologi med hälsolära: Dissektion av fiskhjärnor (preparatframställning, skriftlig redogörelse).

L. IV: Modersmålet: Jämförande studium av Aristoteles', Horatius' och Boileaus estetik (förhör).

Latin: Sallustius, *Catilina*. Översättning jämte studium av ålderdomliga ordformer (förhör, glosbok).

Tyska: Fallada, *Kleiner Mann, was nun?* Synonymer, (förhör, glosbok).

Engelska: Hope, *The Prisoner of Zenda*. Idiomatiska uttryck (förhör, glosbok).

Franska: Scribe, *Le Verre d'Eau* (förhör, delvis skriftlig översättning). Historia med samhällslära: Konung, råd och riksdag under Karl XI (föredrag).

Teckning: Målning i olja (utställning).

Musik: Treklangens omvändningar i dur och moll. Eget val av ackord till given basstämma. Modulation. Modulerande sekvenser (förhör, skriftliga uppgifter).

Uppgift om antalet deltagare i frivillig undervisning samt i körsång m. m.

7. I frivillig franska hava deltagit i klass 4^a under höstterminen 23, under vårterminen 20 gossar, i klass 4^b 2 gossar och 12 flickor, i klass 5^a under höstterminen 11, under vårterminen 9 gossar, i klass 5^b 4 gossar och 5 flickor, i klass 3^a under höstterminen 7 gossar och 6 flickor, under vårterminen 7 gossar och 4 flickor, i klass 4^a 4 gossar och 7 flickor.

I elementarsång, som omfattat klass 1, har under läsåret deltagit 46 gossar och 26 flickor.

Körsången har varit uppdelad på två avdelningar, 1:a avd. omfattande ring I³—III³, II⁴—IV⁴ samt 2:a avd. klass 2^a och 2^b—3^b.

I 1:a avd. ha under höstterminen deltagit 26 gossar och 25 flickor, under vårterminen 24 gossar och 24 flickor.

I 2:a avd. ha under höstterminen deltagit 18 gossar och 53 flickor, under vårterminen 9 gossar och 47 flickor.

I den musikteoretiska undervisningen ha under höstterminen deltagit 39 gossar och 17 flickor, under vårterminen 37 gossar och 3 flickor.

I instrumentalmusik ha under höstterminen undervisats 20 elever, varav 14 i piano-, 4 i violin- och 2 i orgelspelning. Under vårterminen ha undervisats 22 elever, varav 14 i piano-, 5 i violin-, 2 i orgel- samt 1 i cellospelning.

I slöjd för flickor ha deltagit 83 lärjungar.

I frivillig teckning ha under höstterminen deltagit 11 gossar och 5 flickor, under vårterminen 11 gossar och 9 flickor.

Läroböcker och annan vid undervisningen använd litteratur. 8.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln.....	(1—IV ⁴)	<i>Steen</i> , Kristen tro och kris-	
Svenska Psalmboken	(1—IV ⁴)	tet liv	(III ³ , L. IV ⁴)
<i>Steen</i> , Kristendom, I (1 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)		<i>Gummerus—Rosenqvist—</i>	
<i>Steen</i> , Kristendom II	(4 ⁴ , 5 ⁵)	<i>Johansson</i> , Kyrkohistoria	
<i>Liedgren</i> , Tids- och livsbil-		.....	(I ³ —III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)
der ur kyrkans historia...		<i>Ahlberg</i> , Religionshistorisk	
.....	(2 ⁴ —3 ⁴ , 3 ⁵ —4 ⁵)	översikt	(II ³ , L. III ⁴)
<i>Steen</i> , Israels historia och			
Jesu liv	(L. I ⁴)		

Modersmålet.

<i>Kabner—Victorin</i> , Rättstav-		<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner	
ningslära.....	(1 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)	.....	(1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)
<i>Sundén</i> , Svensk språklära i		<i>Steffen</i> , Isländsk litteratur	(4 ⁴ , 5 ⁵)
sammandrag	(1 ⁴ , 1 ⁵)	<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder...	
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära		.....	(1 ⁴ —3 ⁴ , 3 ⁵ —4 ⁵)
.....	(2 ⁴ —4 ⁴ , 2 ⁵ —5 ⁵)	<i>Mjöberg</i> , Svensk läsebok...	
<i>Rebbe—Fischer</i> , Exempel-		.....	(3 ⁴ —4 ⁴ , 4 ⁵ —5 ⁵)
samling.....	(1 ⁴ —4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵)	<i>Strindberg</i> , Tre noveller ur	
Realskolans läsebok I—II		Sv. öden och äventyr ...	(L. I ⁴)
.....	(1 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)	<i>Heidenstam</i> , Karolinerna...	(L. I ⁴)
<i>Anjou—Berg—Sjövall</i> ,		<i>Almquist</i> , Folkklivsberättelser	(L. I ⁴)
Svensk läsebok, läsebok		<i>Shakespeare</i> , Julius Cæsar	(I ³ , L. II ⁴)
för realskolan III	(2 ⁴ , 2 ⁵)	<i>Ibsen</i> , En folkefiende ...	(III ³ , L. IV ⁴)
D:o IV	(3 ⁴)	<i>Goethe</i> , Faust I (M.L.F.)	(II ³ , L. III ⁴)
<i>Steffen</i> , Översikt av svenska		<i>Mjöberg</i> , Svensk litteratur	
litteraturen I—II (I ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)		I o. II	(II ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Noreen—Wennström</i> ,		Laxdöla saga	(I ³ , L. II ⁴)
Svensk Läsebok för gym-		Fornsvensk litt. (M. L. F.)	(I ³ , L. II ⁴)
nasiet, del II:2 och III ...		Ur reformations- och stor-	
.....	(II ³ —III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)	maktstidens litt. (M.L.F.)	(I ³ , L. II ⁴)
<i>Steffen</i> , Svensk litteratur-		Ur frihetstidens litteratur	
historia ... (I ³ —II ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)		(M. L. F.)	(I ³ , L. II ⁴)

Latin.

Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Ahlberg</i> , Latinsk grammatik för de allmänna läroverken ..... (L. I ³ —L. II ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)	<i>Livius</i> , urval ur III. dekadern av R. Törnebladh ..... (L. III ³)
<i>Hagendahl</i> , Lingua latina (L. I ³ , L. I ⁴)	<i>Ovidius</i> , Metamorfoser, utg. av B. Risberg ..... (L. II ³)
<i>Pontén</i> , Latinska förf. i urval för gymnasiet: I. Poesi ... (L. III ³ , L. II ⁴ , L. IV ⁴) II. Prosa (L. I ³ —L. II ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴) II:2 Andra avd. ... (L. III ⁴ , L. IV ⁴)	<i>Törnebladh och Lindroth</i> , Latinsk språklära ... (L. III ³ , L. III ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Livius</i> , Tjugutredje boken, utg. av B. Risberg (L. II ³ , L. III ⁴)	<i>Cavallin</i> , Latinskt skollexikon ..... (L. I ³ —L. III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)
	<i>Heikel</i> , Latinsk-svensk ord- bok... (L. I ³ —L. III ³ , L. II ⁴ —L. IV ⁴)

Grekiska.

<i>Mellén och Lundkvist</i> , Gre- kisk läsebok ..... (L. IV ⁴)	<i>Platon</i> , Protagoras, hrsg. v. M. Schlossarek (Freytags kurze Texte Nr: 40/44)... (L. IV ⁴)
<i>Löfstedt</i> , Grekisk grammatik, utg. av J. Lind ..... (L. IV ⁴)	<i>Grekisk Lyrik</i> , utg. av I. Düring (Skrifter utg. av Sv. klassikerförbundet Nr: 2) (L. IV ⁴)
Homeros' Iliad, utg. av Ameis—Nenze—Cauer... (L. IV ⁴)	

Tyska.

<i>Lide</i> , Tysk nybörjarbok (1 ⁴ —2 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)	<i>Lide</i> , Tyska översättnings- övningar ..... (1 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)
<i>Lide</i> , Taten und Fahrten (2 ⁴ —3 ⁴ , 3 ⁵)	<i>Heumann</i> , Lätta stycken ..... (2 ⁴ —3 ⁴ , 3 ⁵ —4 ⁵)
<i>Hemberg</i> , Tysk prosa III ... (4 ⁵)	<i>Löfberg</i> , Översättningsöv- ningar till tyska..... (4 ⁴ , 4 ⁵)
<i>Lide</i> , Schicksale und Be- gebnisse ..... (4 ⁴ , 5 ⁵ , L. I ⁴)	<i>Hjorth—Heumann</i> , Tyska skrivövningar och brev... (3 ⁴ , I ³)
<i>Rodhe</i> , Tysk läsebok för realskolan ..... (5 ⁵)	Skriftliga uppgifter för stu- dentexamen i tyska språket ..... (I ³ , R. II ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)
<i>Hemberg</i> , Tysk prosa IV... (L. I ⁴)	<i>Hoppe</i> , Tysk-svensk ordbok, skoluppl. .... (2 ⁴ — 4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Hemberg</i> , Tysk prosa II (I ³ , L. II ⁴)	<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skoluppl. .... (2 ⁴ — 4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)
<i>Roos</i> , Prosa og Vers ..... (R. III ³)	
<i>Heinertz</i> , Aus alter und neuer Zeit ..... (II ³ , L. III ⁴)	
<i>Lindqvist—Pollak</i> , Deutsche Vergangenheit und Gegen- wart ..... (L. III ³ , L. IV ⁴)	
<i>Strömberg</i> , Tysk lektyr..... (4 ⁴ , 4 ⁵)	
<i>Hjorth</i> , Grammatik ..... (1 ⁴ — 4 ⁴ , 1 ⁵ —5 ⁵ , I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴)	

Engelska.

Klass o. ring

Björkelund—Danielsson,
Metodisk nybörjarbok i
engelska ..... (2⁴—3⁴, 3⁵—4⁵)
Björkhagen, Engelsk läse-
bok för mellanstadiet ... (3⁴, 4⁵)
Jespersen—Rodhe, Engelsk
läsebok för realskolan ...
... (4⁵—5⁵, I³, R. II³, L. I⁴—L. II⁴)
Larson, English Fiction (L. II³, L. III⁴)
Redin—Ernolv, England and
the English as seen by
Englishmen..... (R. II³, III³)
Barry Pain, Eliza's Husband
..... (L. III³, L. IV⁴)

Klass o. ring

Hammarberg—Zetterström,
Kortfattad engelsk skol-
grammatik ..... (3⁴—
4⁴, 4⁵—5⁵, I³—III³, L. I⁴—L. IV⁴)
Zetterström, Översättnings-
övningar .....
(3⁴—4⁴, 4⁵—5⁵, I³, L. I⁴—L. II⁴)
Harlock, Studentskripta ...
..... (R. II³—R. III³)
Lindgren, Engelsk-svensk
ordbok, skolupplagan ...
..... (4⁴, 5⁵, I³—III³, L. I⁴—L. IV⁴)
Wenström—Harlock, Svensk-
engelsk ordbok, skoluppl. (4⁴,
5⁵, I³, R. II³—R. III³, L. I⁴—L. II⁴)

Franska.

Biller, Fransk elementarbok (3⁴, 4⁵)
Bödtker—Höst, Lärobok i fran-
ska, ed. Malmberg (4⁴, 5⁵, R. I³, L. I⁴)
Edström, Lectures françaises II
..... (L. I³—
L. III³, R. II³—R. III³, L. II⁴—L. IV⁴)
Riether—Picard, Paris et les
Parisiens..... (L. III³, L. IV⁴)
Biller, Kortfattad fransk
skolgrammatik..... (3⁴, 4⁵)
Bödtker—Hösts lärobok, den
grammatiska delen (R. II³—R. III³)
Biller—Thorn, Fransk språk-
lära ... (L. I³—L. II³, L. II⁴—L. III⁴)

Edström, Kortfattad fransk
språklära ..... (L. III³, L. IV⁴)
Strömberg—Sund, Franska
översättningsövningar ...
..... (L. I³—L. III³, L. II⁴—L. IV⁴)
Schultess, Fransk-svensk ord-
bok, skolupplagan .....
..... (II³—III³, L. III⁴—L. IV⁴)
Vising, Fransk-svensk ord-
bok ..... (II³—III³, L. III⁴—L. IV⁴)
Schultess, Svensk-fransk ord-
bok, skolupplagan .....
... (L. II³—L. III³, L. III⁴—L. IV⁴)
Hammar, Svensk-fransk ord-
bok (L. II³—L. III³, L. III⁴—L. IV⁴)

Historia med samhällslära.

Odhner—Westman, Lärobok
i fäderneslandets historia
för realskolan ... (1⁴—4⁴, 1⁵—5⁵)
Jacobson, Allmän historia
för realskolan ... (1⁴—4⁴, 1⁵—5⁵)
Falk—Tunberg, Svensk historia
för gymnasiet (I³—II³, L. II⁴—L. III⁴)

Odhner—Tunberg, Fädernes-
landets historia för gymna-
siet ..... (III³, L. IV⁴)
Falk—Jacobson, Allmän
historia för gymnasiet
..... (I³—III³, L. I⁴—L. IV⁴)

Klass o. ring

Hildebrand—Vessberg, Svensk stats- och samhällskunskap för realskolor..... (4⁴, 5⁵)

Klass o. ring

Hildebrand—Kraft, Stats- och samhällskunskap för gymnasiet ..... (III³, L. IV⁴)

Geografi.

Carlson—Rönholm—Moberg, Skolgeografi, första kursen.... (1⁴—3⁴, 1⁵—4⁵)

Carlson—Rönholm—Moberg, Skolgeografi, andra kursen..... (4⁴, 5⁵, I³, L. I⁴—L. II⁴)

Swedberg, Geografi för det differentierade gymnasiet I och II... (II³—III³, L. III⁴—L. IV⁴)

Diercke, Skolatlas ..... (1⁴—4⁴, 1⁵—5⁵, I³—III³, L. I⁴—L. IV⁴)

Roth, Geografisk atlas ..... (1⁴—4⁴, 1⁵—4⁵)

Matematik.

Rendahl—Wahlström—Frank, Räknebok för realskolan ..... (1⁴—4⁴, 1⁵—5⁵)

Hedström—Rendahl, Algebra..... (R. I³—R. III³)

Hedström—Rendahl, Algebra och geometri med tillämpningar för latinlinjen I (L. II³—L. III³, L. I⁴, L. III⁴—L. IV⁴)
II (L. II³—L. III³, L. III⁴—L. IV⁴)

Asperén, Geometri (2⁴—4⁴, 3⁵—5⁵)

Hagström, Proportionslärans tillämpning på plangeometrien ..... (R. I³—R. III³)

Tham, Planimetri..... (R. I³—R. III³)

Hedström—Rendahl, Trigonometri ..... (R. II³—R. III³)

Hedström—Rendahl, Trigonometri för latinlinjen ..... (L. III³, L. IV⁴)

Josephson, Rymdgeometri... (R. III³)

Collin, Analytisk geometri ..... (R. II³—R. III³)

Hedström—Rendahl, Räknetabeller .....
... (R. I³, II³—III³, L. III⁴—L. IV⁴)

Biologi med hälsolära.

Bohlin, Zoologi ... (1⁴—4⁴, 1⁵—5⁵)

Bohlin, Botanik... (1⁴—4⁴, 1⁵—5⁵)

Andersson, Kurs i zoologi
Del I ..... (4⁴, 5⁵, L. I⁴)

Borg, Zoologi för det diff. gymnasiet ..... (R. II³, III³, L. III⁴)

Krok och Almquist, Svensk flora I ..... (1⁴—4⁴, 1⁵—5⁵)

Hammarsten—Pehrson—Sefve, Utvecklingslära och ärftlighetslära ..... (III³)

Böös—Falck, Kryptogamerna ..... (R. II³, L. III⁴)

Hammarsten—Pehrson—Sefve, Fysiologi för det differentierade gymnasiet ..... (III³)

Fysik.

Hellsten, Experimentell fysik och astronomi (2⁴—4⁴, 3⁵—5⁵, L. II⁴)

Moll—Rudberg, Lärobok i fysik ..... (R. I³—R. III³)

Kemi.

Klass o. ring	Klass o. ring
<i>Inghe och Magnusson</i> , Lärobok i kemi för realskolan. Del I o. II ..... (3 ⁴ —4 ⁴ , 4 ⁵ —5 ⁵)	<i>Moll—Starck</i> , Lärobok i kemi för gymnasiet (R. I ³ —R. III ³)

Teckning.

<i>Henriques</i> , Lärobok i geometrisk ritning ..... (2 ⁴ —4 ⁴ , 3 ⁵ —5 ⁵ , R. I ³ —R. III ³ , L. I ³ , L. I ⁴ —L. II ⁴)	<i>Hulling och Johansson</i> , textning ..... (1 ⁴ , 1 ⁵ —2 ⁵)
---	--

Musik och sång.

<i>Assar m. fl.</i> , Normalsångbok för högre allm. läroverk, 1:a saml. .... (1 ⁴ —3 ⁴ , 1 ⁵ —4 ⁵)	Svenska skolkvartetten, 1:a saml. .... (I ³ —III ³ , L. I ⁴ —L. IV ⁴) Notböcker ..... (1 ⁴ , 1 ⁵)
---	--

Följande nya läroböcker hava införts under läsåret: i ring L. III³ och IV⁴ H. Steen, Kristen tro och kristet liv, En orientering i kristen tros- och livsåskådning, i st. f. A. Ahlberg, Den kristna världs- och livsåskådningen; i kl. 4⁴ och 5⁵ Steen, Kristendom, Lärobok i kristendomskunskap för real- och flickskolan II, Israels historia, Jesu förkunnelse och kristen tro i stället för samme författares Huvuddragen av Israels historia, Lärobok för realskolan samt Jesu förkunnelse och kristen tro, Lärobok i kristendomskunskap för realskolans avslutningsklass; i ring L. II³ och L. III⁴ samt succ. i följande latinringar Solders, S., Grekisk skolgrammatik i stället för Löfstedt—Sillén, Grekisk grammatik, i kl. 3⁴ och 4⁵ samt succ. i följande klass och ringar Biller, G., Fransk elementarbok i stället för Böttker—Höst, Lärobok i franska för nybörjare, i kl. 3⁴ och 4⁵ samt succ. i följande klass samt ring. R. I³—R. III³ och L. I⁴ Biller, G., Kortfattad fransk skolgrammatik.

Från början av nästkommande hösttermin skola följande nya läroböcker införas: i ring. I³ och L. II⁴ samt succ. i följande ringar Hj. Alving, Svensk litteraturhistoria jämte översikt av den isländska litteraturen, 2:a genomsedda och förkortade upplagan i st. f. R. Steffen, Svensk litteraturhistoria; i kl. 1⁵ och från höstterminen 1938 i kl. 1⁴ och 2⁵ samt succ. i följande klasser och ringar Hjort—Lide, Förkortad tysk grammatik, i st. f. Hj. Hjorth, Förkortad tysk grammatik, i kl. 4⁴ och 5⁵ samt ring L. I⁴ Hammarsten—Pehrson—Sefve, Cellen och människokroppen, i st. f. L. G. Andersson, Kurs i zoologi, I, För realskolans avslutningsklass och ring L. I⁴.

Övriga meddelanden om undervisningsarbetet.

Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av de i kristendom undervisande lärarna i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,45 f. m.

Konfirmationsundervisning har meddelats av adjunkten Våring åt inalles 22 lärjungar ur kl. 2¹ och 2⁵—5⁵ under tiden 10 september—6 mars.

Assistentundervisning i franska meddelades under tiden 16—24 oktober 1936 av majoren, juris doktor Gaston Richard, med 4 lektioner i vardera R. II³, R. III³ och L. III³—L. IV⁴, 3 lektioner i R. II³ och L. II³—L. III⁴, 2 lektioner i 4⁴—5⁵ b, 5⁵ a—L. I⁴, L. I³—L. II⁴. S:a 24 timmar. Dessutom ett föredrag gemensamt för samtliga avdelningarna.

Kap. II. Lärare och övriga befattningshavare.

Lärare.

9. Ämneslärarinnan Alida Johansson har utnämnts att från den 1 maj 1937 vara adjunkt vid högre allmänna läroverket för flickor i Malmö och kommer på den grund att vid innevarande termins slut lämna läroverket.

För det nitiska, plikttrogna och framgångsrika arbete fröken Johansson nedlagt under de fem år hon varit ämneslärarinna här, bringas henne läroverkets varma tack.

Till innehavare av den efter lektorn C. A. Nilsson-Cantell lediga lektorstjänsten har den 12 juni 1936 utnämnts docenten, fil. doktorn Harry J. A. Bergquist; till innehavare av en från den 1 juli 1936 nyinrättad adjunktstjänst har den 30 april 1937 utnämnts fil. magistern J. E. Olof Andersson. Befattningarna hava tillträtts 1 juli 1936, resp. 1 maj 1937.

De nya lärarna hava om sig lämnat följande biografiska uppgifter:

Harry Julius Albin Bergquist är född i Härads socken, Södermanlands län den 15 april 1900. Föräldrar: f. d. folkskolläraren och musiksergeanten J. A. Bergquist och hans maka Julia B., född Peterson. Avlagt studentexamen vid h. allm. läroverket å Södermalm i Stockholm den 13 maj 1918 samt följande akademiska examina vid Stockholms högskola: fil. kand. 1922, fil. mag. 1924, fil. lic. 1932 samt disputerat för doktorsgraden 1932. Utnämnd till docent i zoologi vid Stockholms högskola 1932. Utgivit av trycket: "Zur Morphologie des Zwischenhirns bei niederen Wirbeltieren" (grad.-avh.), smärre uppsatser och tidningsartiklar. Redigerat "Sexuell hygien" med bidrag av A. Broman, J. Billström, J. Tillgren, A. Edin och A. Runestam. Genomgått provår vid h. allm. läroverket å Södermalm 1932—33. Tjänstgjort som vik. adjunkt vid Stockholms Samgymnasium 1927—28, vik. lektor vid högre realläroverket å Norrmalm 1928 och 1930, part. vik. lektor, vik. adj. samt extralärare vid h. allm. läroverket å Kungsholmen 1932—36, part. vik. adj. vid h. allm. läroverket å Södermalm 1933, timlärare vid Sofi Almqvists samskola 1933—36 samt vid Jakobsbergs folkhögskola 1934—36. Utnämnd till lektor vid härvarande läroverk den 12 juni 1936. Tjänstgjort som lärare för hertigen av Småland 1924—27 samt för hertigen av Uppland 1927—28.

Ordf. i Stockholms kristl. studentförbund 1926—28, ordf. i Zoologklubben vid Stockholms högskola 1931—32, ledamot av stiftelsens Studenthemmet i Stockholm styrelse från 1927, ledamot av Sveriges kristliga studentrörelses bokförlag, dess skriftutskott från 1934, medlem av Riksförbundet Det Nya Sverige, riksledningen från 1934 etc.

Företagit följande utlandsresor: till Tyskland, Schweiz, Österrike och Italien 1922—23, till

Tyskland, Schweiz och Frankrike 1929, till Tyskland och Danmark 1935 (skolresa), Finland 1931 etc.

Gift 1932 med fil. mag. Ester Birgitta, född Nordin, dotter till f. d. överlärare A. Nordin, Mariestad och hans maka, född Bengtsdotter.

John Erik Olof Andersson är född i Mogata förs., Östergötlands län, den 4 september 1892. Föräldrar: godsägaren Gottfrid Andersson och h. h. Mimmi Rehnberg. Stud.-ex. v. t. 1912. Inskrevs vid Uppsala universitet h. t. 1912, avlade fil. kand.-ex. v. t. 1919 och fil. ämbetsex. h. t. 1925. Genomgick provårskurs vid h. latinläroverket å Norrmalm 1931—32. Tjänstgöring: extral. vid Lundsbergs läroverk läsåret 1925—26 och vid kommunala mellanskolan i Boden h. t. 1926, vik. ämneslärare vid h. folkskolan i Södertälje v. t. 1927 och vid h. folkskolan i Säter läsåret 1927—28, extral. vid kommunala mellan- och realskolan i Mjölby läsåren 1928—31 och vid h. a. läroverket i Linköping läsåren 1932—35, vik. adjunkt vid h. a. läroverket i Halmstad läsåren 1935—37. Utnämnd till adjunkt vid h. a. läroverket i Vänersborg den 30 april 1937.

Utländsk resa: I Frankrike nov. 1920—sept. 1921.

Tjänstledighet har åtnjutits av utn. adjunkten J. E. O. Andersson från den 10. 1 maj till vårterminens slut.

Semester har åtnjutits av rektor E. M. Lundberg från den 15 juni till den 29 juli.

Förordnade hava varit:

adjunkten N. A. Urelius från den 15 juni till den 19 juli samt adjunkten N. S. Olsson från den 20 till den 29 juli såsom vikarie för rektor,

ämneslärarinnan Emmy H. A. Helander under läsåret såsom tillsyningslärare, ex. lärarinnan Gertrud Sjöstrand från höstterminens början till den 30 april såsom vikarie å ledig tjänst samt från den 1 maj till läsårets slut såsom vikarie för adjunkten J. E. O. Andersson,

ex. lärarinnorna Malin E. Smith och Wera A. M. Kambro under läsåret såsom extralärare,

fil. kand. Ebba Paréus-Tenow under läsåret såsom timlärare i läsämnen, utn. adjunkten Alida Johansson från den 1 maj till läsårets slut såsom vikarie å efter henne ledig ämneslärarinnetjänst,

ex. teckningslärarinnan Carin Billing under läsåret såsom timlärare i teckning,

ex. gymnastiklärarinnan Gerda Ch. Åstrand under läsåret såsom gymnastiklärare för läroverkets kvinnliga lärjungar,

handarbetslärarinnan Ulla B. M. von Sydow under läsåret såsom lärarinna i slöjd för flickor,

ex. skolkökslärarinnan Margit A. V. Schröder under läsåret såsom timlärare i hushållsgöromål.

Den 1 maj var en ämneslärarinnetjänst ledig vid läroverket. 11.

Skolläkaren, med. lic. G. A. L. Halldén, vars förordnande utgår den 30 12. nästkommande juni, har begärt att på grund av bristande tid icke få förordnandet förnyat.

Då doktor Halldén således skall lämna sin befattning, frambäres härmed till honom ett varmt tack för nitiskt och intresserat arbete såsom skolläkare.

Kap. III. Lärjungarna.

13. Antal och fördelning.

	Klasser eller ringar	A n t a l l ä r j u n g a r							
		Höstterminen				Vårterminen			
		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar		För terminen närvarande lärjungar		För terminen frånvarande lärjungar	
		Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga	Man- liga	Kvinn- liga
<i>Realskola.</i>									
5-årig realskola ...	1 ⁵ —5 ⁵	161	76	—	—	156	76	—	—
4-årig realskola ...	1 ⁴ —4 ⁴	28	39	—	—	28	38	—	—
<i>Latingymnasiet.</i>									
4-åriga gymnasiet	I ⁴ —IV ⁴	19	22	—	—	18	22	—	—
3-åriga gymnasiet	I ³ —III ³	17	9	—	—	16	9	—	—
<i>Realgymnasiet.</i>									
3-åriga gymnasiet	I ³ —III ³	71	10	1	—	71	10	1	—
Summa		296	156	1	—	289	155	1	—

14. Lärjungarnas i gymnasiets två högsta ringar fördelning efter tillvalsämneskombinationer.

Näst högsta ringen.

Latingymnasiet (III⁴, II³): grupp 1 (9), grupp 3 (2), grupp 7 (5).

Tilläggsämnen: geografi (4).

Realgymnasiet (II³): grupp 1 (h. t. 8, v. t. 9), grupp 4 (5), grupp 5 (2),
grupp 6 (5), grupp 7 (5).

Tilläggsämnen: geografi (3).

Högsta ringen.

Latingymnasiet (IV⁴, III³): grupp 1 (h. t. 6, v. t. 4), grupp 4 (3), grupp 7 (5).

Tilläggsämnen: engelska (3), geografi (4).

Realgymnasiet (III³): grupp 1 (13), grupp 3 (1), grupp 4 (3), grupp 6 (h. t. 7,
v. t. 6), grupp 7 (3).

Tilläggsämnen: tyska (3), geografi (2), matematik, specialkurs (1).

Frikallelse från deltagande i undervisningen i matematik enligt § 7 i läroverksstadgan har medgivits i följande utsträckning: i kl. 5⁵ (1), i kl. 4⁴ (2), i kl. 3⁴ (1).

Enligt § 11 av läroverksstadgan ha följande befrielser beviljats: i teckning: i L. III³ (h. t. 2, v. t. 1); i sång (de lärjungar, som befriats på grund av mål-

brott eller bristande musikalisk begåvning, äro ej medräknade): i L. IV⁴ (1), i R. III³ (h. t. 1), i L. II³ (v. t. 2), i R. II³ (h. t. 2), i L. I³ (1); i gymnastik med lek och idrott: i L. IV⁴ (h. t. 3, v. t. 2), i L. III⁴ (h. t. 2, v. t. 3), i L. I⁴ (h. t. 2, v. t. 4), i L. III³ (h. t. 2, v. t. 1), i R. III³ (h. t. 4, v. t. 3), i L. II³ (4), i R. II³ (h. t. 7, v. t. 8), i L. I³ (2), i R. I³ (4), i 5⁵ (h. t. 2, v. t. 3), i 4⁵ (h. t. 1, v. t. 4), i 3⁵ (h. t. 3, v. t. 4), i 2⁵ (4), i 1⁵ (1), i 4⁴ (1), i 3⁴ (v. t. 1), i 2⁴ (1), i 1⁴ (v. t. 1); i friluftsverksamhet: i L. IV⁴ (h. t. 3, v. t. 2), i L. III⁴ (5), i L. I⁴ (h. t. 2, v. t. 4), i L. III³ (h. t. 1), i R. III³ (h. t. 2, v. t. 1), i L. II³ (3), i R. II³ (2), i L. I³ (2), i R. I³ (4), i 5⁵ (h. t. 2, v. t. 3), i 4⁵ (h. t. 1, v. t. 4), i 3⁵ (h. t. 3, v. t. 4), i 2⁵ (4), i 1⁵ (1), i 4⁴ (h. t. 2, v. t. 1), i 3⁴ (v. t. 1), i 2⁴ (1), i 1⁴ (v. t. 1).

Översikt av **vitsord** i läroämnena vårterminen 1936, meddelade åt lär- 15. jungarna i klasserna 4⁵ och 3⁴ samt i realexamen.

	Ä m n e n										Anmärkningar	
	Kristendoms-kunskap	Modersmålet	Tyska	Engelska	Franska	Historia med samhällslära	Geografi	Matematik	Biologi med hälsolära	Fysik		Kemi
Antal lärjungar i klass 4 ⁵ , som erhållit												
A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a	—	—	2	—	2	3	1	2	—	1	—	—
AB	9	3	2	1	4	4	8	4	10	5	3	—
Ba	16	22	9	12	3	16	19	6	20	15	17	—
B	14	14	12	15	16	16	11	12	9	18	19	—
BC	—	—	13	10	6	—	—	11	—	—	—	—
C	—	—	1	1	—	—	—	3	—	—	—	—
Summa lärjungar 39												
Medelbetyg	1.44	1.36	0.88	0.90	0.86	1.42	1.49	0.87	1.51	1.36	1.29	
Antal lärjungar i klass 3 ⁴ , som erhållit												
A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
AB	2	1	—	1	1	4	3	1	6	4	2	—
Ba	7	9	3	5	8	8	9	3	8	5	9	—
B	7	6	6	7	6	4	4	4	1	7	5	—
BC	—	—	6	3	—	—	—	6	—	—	—	—
C	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa lärjungar 16												
Medelbetyg	1.34	1.34	0.81	1.03	1.33	1.50	1.47	0.66	1.72	1.41	1.41	

	Ä m n e n										Anmär- ningar	
	Kristendoms- kunskap	Modersmålet	Tyska	Engelska	Franska	Historia med sammällslära	Geografi	Matematik	Biologi med hälsolära	Fysik		Kemi
Antal lärjungar, som i realexamen erhållit												1) En av dessa under- kändes i examen.
A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
a	—	1	1	—	1	—	—	5	—	2	1	
AB	11	4	9	6	1	8	11	2	14	9	5	
Ba	27	22	18	8	6	31	20	8	26	23	20	
B	12	23	21	34	27	11	19	21	10	16	24	
C	—	—	1	2 ¹⁾	2	—	—	4	—	—	—	
Summa lärjungar 50												
Medelbetyg	1.49	1.33	1.37	1.16	1.09	1.47	1.42	1.24	1.54	1.47	1.33	

Översikt av **vitsord** i läroämnen vårterminen 1936, meddelade lärjungarna i den muntliga prövningen i studentexamen.

	Ä m n e n												Anmär- ningar		
	Kristendoms- kunskap	Svenska språket och litteraturen	Latin	Grekiska	Tyska	Engelska	Franska	Historia med sammällslära	Geografi	Filosofi	Matematik	Biologi med hälsolära		Fysik	Kemi
Antal lärjungar å latin- gymnasium, vilka erhållit:															
A	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
a	1	—	2	—	3	—	1	1	3	—	—	1	—	—	
AB	8	4	—	—	2	4	8	6	7	—	1	2	—	—	
Ba	7	6	7	—	6	6	5	7	4	—	2	1	—	—	
B	—	6	7	—	2	7	3	1	2	—	1	—	—	—	
C	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa lärjungar.....	16	17	17	—	14	17	17	17	16	—	4	4	—	—	
Medelbetyg	1.81	1.53	1.50	—	1.61	1.41	1.71	1.88	1.84	—	1.50	2.00	—	—	
Antal lärjungar å real- gymnasium, vilka erhållit:															
A	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	2	3	3	—	
a	2	—	—	—	—	1	—	—	—	4	1	1	2	—	
AB	2	6	—	—	4	3	3	5	2	1	6	3	6	—	
Ba	7	5	—	—	1	5	—	8	—	4	1	3	1	—	
B	3	3	—	—	—	5	1	—	—	3	—	2	—	—	
C	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa lärjungar.....	14	14	—	—	6	14	4	14	2	14	10	12	12	—	
Medelbetyg	1.61	1.61	—	—	2.08	1.50	1.75	1.79	2.00	—	1.93	2.20	2.00	2.29	

Tid för lärjungarnas hemarbete.

Överläsningstiden pr vecka har i gymnasiet varit 12—20 timmar, i realskolan 4—10 timmar. 16.

Den tid, som erfordrats för utarbetande av de skriftliga arbetena i hemmet, har varit:

för en svensk uppsats: å gymnasiet 4—5 timmar, i realskolan 3 timmar.

för en latinsk översättning: 4—5 timmar,

för en tysk översättning: 2—3 timmar,

för en engelsk översättning: 3 timmar,

för en fransk översättning: 3 timmar,

för ett matematiskt arbete: 3,5—4,5 timmar,

för ett fysikaliskt arbete: 4 timmar.

Den tid, som lärjungarna i gymnasiets båda högsta ringar ägnat åt enskilt arbete, har varit:

i L. II³ 35—50 timmar, i R. II³ 40—50 timmar, i L. III⁴ 30—40 timmar,

i L. III³ 35—50 timmar, i R. III³ 30—40 timmar, i L. IV⁴ 40—60 timmar.

Ur kamratlivet.

Vid läroverket finnas 3 lärjungeföreningar: 1) Gymnasistföreningen Runa med 25 medlemmar. 2) Vänersborgs läroverks idrottsförening med 110 medlemmar. 3) Vänersborgs kristliga gymnasistförbund med 30 medlemmar. En förbundets underavdelning i realskolan med 18 medlemmar.

Stipendier, premier och understöd.

17.

Under läsåret 1935—1936 hava utdelats stipendier åt 34 lärjungar till ett sammanlagt belopp av kr. 1,630 samt premier och understöd åt 98 lärjungar till ett sammanlagt belopp av kr. 667:50.

Kap. IV. Boksamlingar, undervisningsmaterieil och donationer m. m.

Läroverkets bibliotek

18.

har hållits öppet tisdagar kl. 11,25—11,55, fredagar kl. 2,35—3,5 och kl. 5—6 samt andra tider efter överenskommelse.

Under tiden $\frac{1}{5}$ 1936— $\frac{30}{4}$ 1937 har bokbeståndet ökats med 370 band,

men 282 band hava avskrivits (läseböcker o. d. förstörda genom eldsvåda), varför den verkliga ökningen är 88 band.

Antalet utlånade band har under samma tid utgjort 217, varav 135 förmedlats från främmande bibliotek.

Låntagarna uppgingo till 41 personer, varav 10 lärare vid läroverket, 23 elever och 8 andra personer.

De viktigaste nyförvärven under nämnda tid hava utgjorts av:

a) genom *gåvor* erhållna:

Av Kungl. Skolöverstyrelsen, Kungl. Vetenskapsakademien eller annan statsmyndighet:

Fortsättning på förut erhållna arbeten samt dessutom Olsson, Förteckning över utländska uppslagsböcker. Allmänna kyrkomötets protokoll 1936 med bilag. Redogörelser för 5 danska läroverk.

Av resp. förläggare: Klefbeck och Wijkmark, Lärobok i kristendoms-kunskap för realskolan, 2:a delen. Steen, Lärobok i kristendoms-kunskap för real- och flickskolan I:2. Alving, Ur svenska litteraturen, Romantiken. Skrifter utgivna av Modersmålläraernas förening n:r 47 och 48. Steffen, Isländsk litteratur i urval. Sjövall, Några översikter till latinska syntaxen. Heinertz, Kortfattad tysk grammatik. Hjorth, Förkortad tysk grammatik. Bergmann und Hamburger, Deutsche Prosa und Lyrik. Björnsson, Deutsche Stücke. Lernet—Holenia, Maresi. Strömberg, Tysk lektyr. Hammarberg och Zetterström, Kortfattad engelsk skolgrammatik. Zetterström, Översättningsövningar till engelska. Bennett, The Grand Babylon Hotel. Churchill, My early life. Uhrström, English humour of to-day. Biller och Thorn, Fransk språklära. Lené, Franska texter till kursivläsning. Nelson och Westrin, Geografi för fyraåriga gymnasiet första ring samt realskolans och kommunala mellanskolans avslutningsklass. Olsson och Sefve, Land och folk I. Swedberg och Olsson, Geografi för realskolans högsta klass och det fyraåriga gymnasiet första ring. Odhe, Skogen blir kläder. Hedström och Öije, Aritmetik och ekvationslära. Olson, Kortfattad lärobok i plan geometri. Rendahl—Wahlström—Frank, Räknebok för realskolan, III. Sjöstedt, Lärobok i geometri. Wahlgren, Funktionsteori och analytisk geometri. Wallengren, Världen och människan, I. Moll—Rudberg, Lärobok i fysik, II, III och IV. Beckman och Wetterblad, Fysik, II. Bohlin, Botanik. Gertz och Hanström, Lärobok i biologi, I. Hammarsten, Pehrson och Sefve, Lärobok i zoologi för realskolan.

Av Västgöta nation i Uppsala: 29 akademiska avhandlingar. Uppsala universitets katalog samt en del annat akademiskt tryck.

Av Västgöta nation i Lund: Lunds universitets katalog.

Av resp. författare och utgivare: Brandt, Kristen religion och kyrkan i nutiden. Grekiskan på gymnasiet, utgivna av Svenska klassikersamfundet. Söderberg, Norden i fara. Söderberg, I elfte timman. Cedergren, Om hantverksbruk vid ämbeten och brödrskap. Svenska slöjdföreningen 1936.

Elektrokemiska aktiebolaget Bohus 1895—1935. Elfsborgs läns annonsblad. Länstidningen. Vänersborgs söners gilles årsskrift.

Bland *inköpta* arbeten märkas:

Lychnos 1936. Augustinus, Bekännelser. Matheros, Jesu liv. Livingstone, Greek Ideals and modern Life. Löfstedt, Vermischte Studien zur Lateinischen Sprachkunde und Syntax. Walde, Lateinisches etymologisches Wörterbuch. Hammar, Svensk-fransk ordbok. Vising, Fransk-svensk ordbok. Harlock, Svensk-engelsk ordbok. Lappe, Die Meister. Chledowski, De sista Valois. Hildebrand, Afrika. Lindorm, Gustav V och hans tid. Nordenmark, Anders Celsius. Heckscher, Sveriges ekonomiska historia från Gustav Vasa. Kjellin, Illustrerat varulexikon. Wedberg, Konungens högsta domstol 1789—1809. Hubendick, Differential- och integralräkning. Grimsehl, Lehrbuch der Physik, I. Müller—Pouillet, Lehrbuch der Physik IV:1. Kretschmer, Kroppsbyggnader och karaktärer.

Lärjungebiblioteket

har varit tillgängligt för utlåning tisdagar kl. 11,25—11,55, fredagar kl. 2,35—3,5 och 5—6, för begagnande på stället dessutom måndagar och onsdagar kl. 5—6 samt under pågående lästid även andra tider efter anmälan hos vaktmästaren, som lämnat ut nyckeln till läsrummet.

Nyförvärven utgöra 134 band och antalet för hemlån utlämnade band har varit 1988 till 212 olika låntagare.

Genom *gåvor* hava bl. a. följande arbeten erhållits:

Svenska kryssarklubbens årsskrift 1936. Sveriges centralförening för idrottens främjande 1936. Vår flotta, 1936. Hänningar, Lilie, Mjöberg och Werner, Realskolans läsebok.

Bland *inköpen* märkas:

Barnbiblioteket Saga, 8 bd. Verdandis småskrifter, 11 bd. Rydberg, Fädernas gudasaga. Teknikens triumfer.

Mynt- och medaljsamlingen har under året ökats med följande gåvor: av Svenska akademien: dess minnespenning över Eduard Swartz.

av Vetenskapsakademien: dess minnespenning över Svante Arrhenius.

Undervisningsmaterielen har under läsåret ökats med följande föremål:

a) genom *inköp*:

i historia med samhällslära: Historisk karta över Norden (Gustavsson—Södergård).

i geografi: Kartor: Afrika (Gezelius), Frankrike (Norstedt) och London (Philip). Norstedts geografiska episkopbilder: Nordamerika I—II (90 bilder), Sydamerika II (50 bilder). Provsamling av 20 olika träslag i låda.

i biologi med hälsolära: 1 perimeter, 1 dynamometer, 1 blodtrycksapparat, kontrast- och komplementfärgapparater, stetoskop av trä, 1 torrsterilisator med kontaktermometer, 1 stämgafl, div. bakteriologisk apparatur, 1

- spirometer, 1 blodkroppsräkneapparat, nikromnät, nikromtrianglar, div. uppstoppade djur, 1 monter med skallar, visande gälskelettets utveckling, 1 fotskelett av ko, häst, rådjur och svin, 1 verktygstavla med diverse verktyg, 1 torkställ, 1 skrivställ, omkr. 200 st. lådbottnar, diverse lådinredningar, renovering och sminkning av den del av fågelsamlingen, som finns i läroverket, inventarietkatalog enl. kortsystem i 2 ex.
- i fysik: 1 spektrometer med vinkelgraderad skala (0,°1 med nonie) och vridbart centralbord, 1 flintglasprisma, 1 universalektromagnet enl. Lemoine, 1 rullbord.
- i kemi: 1 exsickator, 5 kylare (Liebig), 2 kulkylare, 5 byretter, 2 Jena glasfilter, 18 reagensflaskor med signatur, 15 förrådsflaskor (3—5 l.), 1 vattenluftpump (av aluminium), 4 emaljaskålar, 8 vannor (av zink), 1 brännare (Bunsen), 2 järnstativ, 10 stativringar, 10 bordskydd (skivor av härdad masonit), 2 stengodskrutor, 1 plåtsax, 4 saxar av rostfritt stål, 4 nickelskedar, 1 avbitartång, 6 degeltänger, filar, 1 bryne, 1 rälsstäd, 8 gaständare samt diverse förbrukningsartiklar.
- i gymnastik med lek och idrott: 1 slungboll, 1 slagboll, 1 lyrboll, 1 diskus, 6 stafetter.
- i teckning: Diverse trämodeller och modeller i keramik, glas och porslin samt planschverk för textning och mönsterritning.
- b) genom *gåvor*:
- i biologi med hälsolära: Av direktör O. Åqvist i Trollhättan, två specialbrynen, av lärjungen Ragnhild Lilljekvist i ring L. III^t, 5 större utländska snäckskal, „ lärjungen Doi Johansson i klass 2^b b, rostrum av Pristis.
- i kemi: Av A.-B. Svenskt Konstsilke i Borås, en monter, visande framställning av konstsilke.

I samband med avtäckandet den 17 juni av en staty över framlidne landshövdingen m. m. greve Eric Josias Sparre överlämnades till undertecknad av kontraktsprosten m. m. L. M. Engström dels kontant 1500 kronor dels skuldförbindelser å 3000 kronor samt meddelande, att en person testamenteriskt föreskrivit, att vid hans död 500 kronor skulle överlämnas till läroverket. Ifrågavarande belopp äro avsedda att bilda grundplåt till en fond, benämnd Landshövdingen, greve Eric Josias Sparres studiefond, för vilken följande bestämmelser skola gälla: Högst 90 % av årliga räntan skall utdelas till en eller flera välartade, mindre bemedlade lärjungar, kyrkoskrivna inom Älvsborgs län med företräde för dem, som räkna släktskap med landshövding Sparre eller prosten Engström.

Till fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar har av givare, som vilja vara okända, överlämnats ett belopp av 34 kr. 50 öre, varjämte ränta gottgjorts med 92 öre.

Av fondens medel hava inköpts böcker för inalles 27 kr. 85 öre. Fondens behållning utgör f. n. 71 kr. 42 öre.

Svenska Turistföreningen har överlämnat 5 ex. och Sydsvenska geografiska sällskapet 2 ex. av sina årsskrifter att utdelas såsom premier.

För samtliga de gåvor, som läroverket fått mottaga, ber undertecknad att få framföra dess varma och värdsamma tack.

Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning budgetåret 1 juli 1935—30 juni 1936.

1	2	3	4	5	6
Kassans rubrik	D e b e t				
	Behållning vid årets början	Summa inkomster		Skuld vid årets slut	Summa
		av termins- avgifter	övriga		
Byggnadsfonden	1,781,77	3,651,67	114,42	—	5,547,86
Ljus- och vedkassan	6,318,33	10,955,00	4,152,65*	—	21,425,98
Biblioteks- och materielkassan	2,987,81	7,303,33	1,166,20**	—	11,457,34
Understöds- och premiekassan	1,987,37	—	893,69	—	2,881,06
Summa	13,075,28	21,910,00	6,326,96	—	41,312,24
	7	8	9	10	
	K r e d i t				
	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa	
Byggnadsfonden	—	1,489,12	4,058,74	5,547,86	
Ljus- och vedkassan	—	15,468,19	5,957,79	21,425,98	
Biblioteks- och materielkassan	—	7,866,04	3,591,30	11,457,34	
Understöds- och premiekassan	0,05	719,50	2,161,51	2,881,06	
Summa	0,05	25,542,85	15,769,34	41,312,24	

* Härav statsbidrag 3,078 kr. ** Härav statsbidrag 400 kr.

Under budgetåret 1 juli 1935—30 juni 1936 har utgått för underhåll och tillökning av

- a) boksamlingarna ..... c:a 2,250 kronor
 b) den övriga undervisningsmaterielen ... „ 1,210 „
 c) inredningsmaterielen ..... „ 1,790 „

Kap. V. Byggnader och inredning m. m.

19. Den 15 juli utbröt sannolikt på grund av självantändning genom linolja eldsvåda i vaktmästarens rum. Härvid förstördes golv, fönster och målning å väggarna samt praktiskt taget all inredning i rummet. I brandskadeersättning erhöllos: för skador å byggnaden 2100 kronor, för skador å inredning och inventarier 2377 kronor.

Ett skrivbord, två mindre bord, fyra stolar, tre skåp och sju rullgardiner hava inköpts under läsåret. Linoleummattor hava inlagts i vaktmästarens rum samt i två korridorer. Diverse skåp, montrar, pulpeter m. m. hava renoverats.

Kap. VI. Tillsyn, examina och årsavslutning m. m.

20. Den 23—29 april inspekterades läroverket av undervisningsrådet m. m. K. Kärre.

Den 26 november besöktes läroverket av H. H. Biskopen G. Ljunggren.

Föräldramöten, åhörardagar m. m.

Föräldramöte hölls den 18 mars. Vid mötet talade lektor H. Steen över ämnet "Skolan och ungdomens karaktärsfostran", varefter målsmännen bereddes tillfälle att rådgöra med lärarna.

Inträdesprövningar.

Till den 24 maj hade undertecknad utlyst möte med överläraren vid stadens folkskolor och samtliga de lärare, vilka innevarande termin undervisat de inträdessökande, som anmälts till realskolans första klass, samt mottagande lärare och undertecknad. Vid sammanträffandet, till vilket 10 avlämnande lärare infunnit sig, diskuterades inträdesprövningarnas anordning, genomgångna kurser samt de anmäldas förutsättningar att följa undervisningen i första klassen.

21. Vid slutet av vårterminen samt vid början av höstterminen 1936 anmälde sig till prövning 82 inträdessökande, av vilka dock en icke infann sig.

Av de sökande godkändes 74 till den klass, vari de sökt inträde, och 3 till närmast lägre klass. Två av de godkända infunno sig icke. 29 lärjungar intogos vid höstterminens början efter att vid andra läroverk hava erhållit godkända betyg; 2 f. d. lärjungar vid läroverket hava på nytt intagits, den ene vid höstterminens, den andre vid vårterminens början.

En inträdessökande undergick vid vårterminens början prövning och godkändes till klassen under den, i vilken han sökt inträde.

Student- och realexamen.

Vårterminen 1936 hade till undergående av skriftlig och muntlig prövning för studentexamen anmält sig 36 läroverkets lärjungar — 5 å fyraåriga och 14 å treåriga latینگymnasiet samt 17 å realgymnasiet. I den skriftliga prövningen förklarades 31 berättigade till muntlig prövning. 22.

Den muntliga prövningen ägde rum den 25, 26 och 27 maj under ledning av lektorn J. A. Andersson, prof. em. K. F. N. Beckman och professorn H. E. H. Löfstedt såsom censorer, i närvaro av läroverkets inspektor, kyrkoherden G. Helander och utsedda vittnen förste provinsialläkaren G. A. L. Halldén, landskamreraren C. E. E. Malm och kanaldirektören P. A. A. Norman.

Härvid blevo samtliga lärjungar godkända.

Höstterminen 1936 anmälde sig två lärjungar i ring R. III³ till undergående av studentexamen. Båda godkändes i den skriftliga prövningen; den ene godkändes i den muntliga prövningen, vilken senare prövning försiggick vid högre allmänna läroverket i Jönköping.

Innevarande termin hava till undergående av skriftlig och muntlig prövning anmält sig 38 läroverkets lärjungar — 8 å fyraåriga och 5 å treåriga latinlinjen och 25 å realgymnasiet, — varjämte en lärjunge å realgymnasiet med tillgodoräknande av under höstterminen 1936 utförda skriftliga prov anmält sig till enbart muntlig prövning.

I den skriftliga prövningen hava samtliga förklarats berättigade till muntlig prövning. Denna skall äga rum den 8 och 9 juni.

Vårterminen 1936 hade till undergående av realexamen anmält sig 53 läroverkets lärjungar (21 från fem- och 32 från fyraårig realskolkurs). I den skriftliga prövningen godkändes 51 (21 resp. 30) lärjungar.

Muntlig prövning ägde rum den 29 maj i närvaro av läroverkets inspektor samt två av lokalstyrelsens ledamöter, folkskolinspektören D. E. Andersson och landskamreraren C. E. E. Malm. Härvid godkändes 49 lärjungar.

Innevarande termin hava till undergående av realexamen anmält sig 36 lärjungar (25 från fem- och 11 från fyraårig realskolkurs, varjämte en lärjunge från enskild undervisning hänvisats hit. I den skriftliga prövningen hava 34 (24 resp. 10) lärjungar samt privatisten förklarats berättigade till muntlig prövning.

Denna skall försiggå den 29 maj.

Under kalenderåret 1936 hava vid läroverket avlagts följande *fyllnadsprövningar*:

a) till realexamen: i tyska 1, i matematik 1;

b) till studentexamen: i filosofi 2, i matematik å realgymnasium enligt 1928 års stadga 3, i biologi med hälsolära 1, i fysik å realgymnasium 1.

Årsavslutning.

23. Årsavslutning med uppvisningar kommer enligt H. H. Efori beslut att äga rum i följande ordning:

Uppvisning i sång och musik äger rum *måndagen den 7 juni kl. 6 e. m.* aulan, uppvisning i *gymnastik* torsdagen den 13 maj kl. 12 midd. i gymnastiksalen.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning och kvinnlig slöjd* hålles i gymnastiksalen *måndagen den 7 juni kl. 4—6 e. m.*

Förhör i läroämnena anställles *torsdagen den 10 juni kl. 9,30—11,20 f. m.* Efter förhörens slut sker samling i aulan, då flyttning tillkännagives samt premier och stipendier utdelas, varefter ungdomen hemförlovas.

Att övervara årsavslutningen och därmed förenade uppvisningar får jag värdsamt inbjuda herr landshövdingen A. von Sneidern, stadens myndigheter, lärjungarnas föräldrar och målsmän samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

Kap. VII. Övriga meddelanden.

24. *Nästa läsår börjar med allmänt opprop lördagen den 28 nästa augusti kl. 5 e. m.* Höstterminen kommer att sluta den 20 påföljande december; vårterminen börjar den 10 januari och avslutas den 9 juni 1938.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig senast lördagen den 21 augusti kl. 11—12 f. m. Prövningarna börja *måndagen den 23 augusti kl. 9 f. m.* Kollegium hålles *måndagen den 23 augusti kl. 8,15 f. m.*

Vänersborg i maj 1937.

Ernst Lundberg.

Tillägg.

Ordning vid förhören den 10 juni 1937.

Klass. ring.	9,15— 9,30	9,30—10,05	10,10—10,45	10,50—11,20
L. III ⁴	M	} <i>Franska</i> : Wahlén	<i>Latin</i> : Rydholm	} <i>Modersmålet</i> Peterson
L. II ³			<i>Latin</i> : de Flon	
R. II ³	o	<i>Matematik</i> : Munthe	<i>Engelska</i> : Wahlén	<i>Historia</i> : Bonnesen
L. II ⁴		} <i>Modersmålet</i> Björkman	} <i>Tyska</i> : Nilsson	<i>Latin</i> : de Flon
L. I ³	<i>Latin</i> : Düring			
R. I ³	r	<i>Tyska</i> : Nilsson	<i>Modersmålet</i> Peterson	<i>Engelska</i> : Reimers
L. I ⁴		<i>Kristendom</i> : Steen	<i>Franska</i> : Hagberg	<i>Biologi</i> : Bergquist
4 ⁵ a	g	<i>Tyska</i> : Hagberg	<i>Fysik</i> : Olsson	<i>Kemi</i> : Hagelin
4 ⁵ b—3 ⁴		<i>Matematik</i> : Urelius	<i>Kemi</i> : Bergquist	<i>Engelska</i> : Johansson
3 ⁵ a	o	<i>Historia</i> : Flensburg	<i>Tyska</i> : Smith	<i>Matematik</i> : Olsson
3 ⁵ b		<i>Modersmålet</i> Johansson	<i>Engelska</i> : Kambro	<i>Biologi</i> : Sjögren
2 ⁴	n	<i>Modersmålet</i> Rydholm	<i>Biologi</i> : Sjögren	<i>Kristendom</i> : Steen
2 ⁵ a		<i>Kristendom</i> : Väring	<i>Historia</i> : Åberg	<i>Tyska</i> : Sjöstrand
2 ⁵ b	ö	<i>Geografi</i> : Åberg	<i>Historia</i> : Björkman	<i>Tyska</i> : Kambro
1 ⁴		<i>Matematik</i> : Paréus	<i>Modersmålet</i> Helander	<i>Tyska</i> : Helander
1 ⁵ a	n	<i>Matematik</i> : Hagelin	<i>Modersmålet</i> Sjöstrand	<i>Historia</i> : Flensburg
1 ⁵ b		<i>Tyska</i> : Smith	<i>Kristendom</i> : Väring	<i>Matematik</i> : Paréus

Samtliga förhör försiggå i klassrummen.

Kl. 11,30 f. m. avslutning i aulan.

Upplysningar för inträdessökande till kl. 1.

1. Inträdessökande till första klassen av femårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning och geometri, geografi, naturkunnighet samt historia genomgått lägst fjärde klassen av folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, skall för intagning i sagda klass av realskolan i modersmålet samt räkning undergå prövning, vilken skall avse det kunskapsmätt, folkskolans fjärde klass har att bibringa.

2. Inträdessökande till första klassen av fyraårig realskola, som med vitsord om minst godkända insikter i samtliga i nästföregående moment angivna ämnen genomgått sjätte klassen av sex- eller sjuårig folkskola, anordnad enligt någon av denna skolas A- eller B-former, skall, för intagning i sagda årsklass av realskolan, i modersmålet samt räkning undergå prövning, vilken skall avse det kunskapsmätt, som dylik skolform avser att bibringa.

3. Andra inträdessökande än de, som i mom. 1 och 2 omförmälas, skola för intagning i första klassen av femårig realskola undergå prövning i ämnena kristendomskunskap, modersmålet, räkning, geografi, naturkunnighet samt historia, vilken prövning skall avse det i mom. 1 nämnda kunskapsmättet och för intagning i första klassen av fyraårig realskola prövning i nu angivna ämnen, vilken prövning skall avse det i mom. 2 nämnda kunskapsmättet.

4. Sådana vitsord från folkskola, som i mom. 1 och 2 avses, må icke vara förvärvade tidigare än under kalenderåret näst före det, under vilket inträde sökes.
